

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 20.10.2011
COM(2011) 651 galīgā redakcija
2011/0295 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus
ļaunprātīgu izmantošanu)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2011) 1217 galīgā redakcija}
{SEC(2011) 1218 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Ar Direktīvu par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu 2003/6/EK¹ (turpmāk — *MAD*), ko pieņēma 2003. gada sākumā, ieviesa vispusīgu regulējumu, lai risinātu jautājumus par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijas praksēm, ko kopā sauc par „tirgus ļaunprātīgu izmantošanu”. Direktīvas mērķis ir palielināt ieguldītāju uzticību un tirgus integritāti, aizliedzot personām, kuru rīcībā ir iekšējā informācija, piedalīties saistīto finanšu instrumentu tirdzniecībā un aizliedzot tirgus manipulācijas, izmantojot tādas prakses kā nepatiesas informācijas vai baumu izplatīšana, kā arī tirdzniecība, kas nodrošina tirgum neraksturīgus cenu līmeņus.

Pašreizējā pasaules ekonomikas un finanšu krīze ir uzsvērusi tirgus integritātes nozīmi. Šajā saistībā G20 vienojās par finanšu uzraudzības nostiprināšanu un regulēšanu, kā arī par starptautiski noteiktu augstu standartu sistēmas izveidi. Saskaņā ar G20 konstatējumiem ES Finanšu uzraudzības jautājumu augsta līmeņa darba grupa savā ziņojumā ieteica, ka „finanšu nozares uzraudzības un uzņēmējdarbības rīcības kodeksa atbilstīga regulējuma pamatā jābūt spēcīgiem uzraudzības un sankciju režīmiem”².

Savā paziņojumā „Turpmākie pasākumi efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšanai” Komisija apņēmas paplašināt *MAD* attiecīgos noteikumus, lai tajos visaptveroši iekļautu atvasināto finanšu instrumentu tirgus³. Tas, ka ir svarīgi efektīvi ietvert ārpusbiržas darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem, ir uzsvērts arī diskusijās dažādos starptautiskos forumos, tajā skaitā G20 un Starptautiskajā Vērtspapīru komisiju organizācijā (turpmāk — *IOSCO*), kā arī nesen pieņemtajā ASV Valsts kases finanšu regulējuma reformu programmā.

Turklāt Komisijas paziņojumā par Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu Eiropas Savienība (turpmāk — Savienība) un dalībvalstis ir aicinātas izstrādāt noteikumus saskaņā ar principu „vispirms domāt par mazākajiem”, samazinot administratīvos slogus, pielāgojot tiesību aktus to emitentu vajadzībām, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos, un veicinot šādu emitentu piekļuvi finansējumam⁴. Komisijas paziņojumā par sankcijām finanšu pakalpojumu nozarē⁵ ir pārskatītas pašreizējās sankciju pilnvaras un to praktiskā piemērošana, lai veicinātu sankciju konvergenci starp dažādām uzraudzības darbībām.

Eiropas Komisija ir novērtējusi *MAD* piemērošanu un ir konstatējusi vairākas problēmas, kas negatīvi ietekmē tirgus integritāti un ieguldītāju aizsardzību, veicina nevienlīdzīgus konkurences apstākļus un rada atbilstības izmaksas emitentiem, kā arī

¹ OV L 16, 12.4.2003., 16. lpp.

² ES Finanšu uzraudzības jautājumu augsta līmeņa darba grupas ziņojums, Brisele, 25.2.2009., 23. lpp.

³ Eiropas Komisija, paziņojums „Efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšana”, COM (2009) 332, 2009. gada 3. jūlijs.

⁴ Eiropas Komisija, paziņojums „Pārskats par „Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu””, COM (2011) 78, 2011. gada 23. februāris.

⁵ Eiropas Komisija, paziņojums „Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē”, COM (2010) 716, 2010. gada 8. decembris.

nemotivē emitentus, kuru finanšu instrumenti tiek pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos, palielināt kapitālu.

Regulatīvo, tirgus un tehnoloģiju tendenču dēļ ir radušās plaisas jaunu tirgu, platformu un ārpusbiržas instrumentu regulējumā. Tāpat minētie faktori ir radījuši plaisas preču un saistīto atvasināto finanšu instrumentu regulējumā. Tas, ka regulatoriem trūkst konkrētas informācijas un pilnvaru, kā arī sankciju trūkums vai tas, ka tās nav pietiekami preventīvas, nozīmē, ka regulatori nevar nodrošināt direktīvas efektīvu izpildi. Visbeidzot, direktīvas efektivitāti mazina *MAD* paredzētās daudzās iespējas un rīcības brīvība, kā arī skaidrības trūkums attiecībā uz konkrētiem pamatjēdzieniem.

Nemot vērā minētās problēmas, šīs iniciatīvas mērķis ir palielināt tirgus integritāti un ieguldītāju aizsardzību, vienlaikus nodrošinot vienotu noteikumu krājumu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kā arī palielinot vērtspapīru tirgu pievilcību kapitāla palielināšanas mērķiem.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

Iniciatīva tika pieņemta pēc plašām apspriedēm ar visām svarīgākajām ieinteresētajām personām, tajā skaitā ar publiskā sektora iestādēm (valdībām un vērtspapīru regulatoriem), emitentiem, starpniekiem un ieguldītājiem.

Iniciatīvā ir ņemti vērā Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas (turpmāk — *CESR*) publicētie ziņojumi par dalībvalstu uzraudzības pilnvaru būtību un darbības jomu saskaņā ar Direktīvu par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu⁶, kā arī par *MAD* režīmā paredzētajām iespējām un rīcības brīvību, ko izmanto dalībvalstīs⁷.

Tajā arī ņemts vērā Eiropas Vērtspapīru tirgu ekspertu grupas⁸ (turpmāk — *ESME*) ziņojums, kurā novērtēta *MAD* efektivitāte tās galvenos mērķus sasniegšanā, noteiktas konkrētas nepilnības un problēmas, kā arī izklāstīti ierosinātie uzlabojumi⁹.

Eiropas Komisija 2008. gada 12. novembrī organizēja publisku konferenci par tirgus ļaunprātīgas izmantošanas režīma pārskatīšanu¹⁰. Eiropas Komisija 2009. gada 20. aprīlī publicēja aicinājumu iesniegt atsauksmes par Direktīvas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu pārskatīšanu. Komisijas dienesti saņēma 85 atbildes. Nekonfidenciālos materiālus var aplūkot Komisijas tīmekļa vietnē¹¹.

⁶ Atsauce CESR/07-380, 2007. gada jūnijs, pieejama: www.cesr-eu.org.

⁷ Atsauce CESR/09-1120.

⁸ *ESME* ir Komisijas padomdevēja struktūra, kuras sastāvā ir vērtspapīru tirgu praktiķi un eksperti. Tās pilnvarojums beidzās 2009. gada beigās un netika atjaunots. Komisija izveidoja *ESME* 2006. gada aprīlī, un tā darbojās, pamatojoties uz Komisijas 2006. gada 30. marta Lēmumu 2006/288/EK par Eiropas Vērtspapīru tirgu ekspertu grupas izveidošanu juridisku un ekonomisku konsultāciju sniegšanai jautājumos par ES vērtspapīru direktīvu piemērošanu (OV L 106, 19.4.2006., 14.–17. lpp.).

⁹ Izdots 2007. gada jūnijā ar nosaukumu „ES tiesiskais regulējums tirgus ļaunprātīgas izmantošanas jomā un tā īstenošana dalībvalstīs: pirmais novērtējums”.

¹⁰ Skatiet http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/12112008_conference_en.htm.

¹¹ Skatiet http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/market_abuse_en.htm.

Komisija 2010. gada 28. jūnijā sāka sabiedrisko apspriešanu par direktīvas pārskatīšanu, un šī apspriešana beidzās 2010. gada 23. jūlijā¹². Komisijas dienesti saņēma 96 atbildes. Nekonfidencialos materiālus var aplūkot Komisijas tīmekļa vietnē¹³. Kopsavilkums ir pieejams ietekmes novērtējuma ziņojuma¹⁴ 2. pielikumā. Komisija 2010. gada 2. jūlijā organizēja papildu publisku konferenci par direktīvas pārskatīšanu¹⁵.

Komisija veica politikas variantu ietekmes novērtējumu saskaņā ar tās labāka regulējuma politiku. Politikas varianti attiecās uz jaunu tirgu, platformu un ārpusbiržas instrumentu regulējumu, precēm un saistītajiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, sankcijām, kompetento iestāžu pilnvarām, pamatjēdzienu precizējumiem un administratīvo slogu samazināšanu. Katru politikas variantu izvērtēja, ņemot vērā šādus kritērijus: ietekme uz ieinteresētajām personām, efektivitāte un lietderība. Visu izvēlēto politikas variantu vispārējā ietekme nodrošinās būtiskus uzlabojumus saistībā ar tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu ES.

Pirmām kārtām tiks uzlabota tirgus integritāte un ieguldītāju aizsardzība, jo precīzāk norādīs, kuri finanšu instrumenti un tirgi ir ietverti, nodrošinot, ka tiek ietverti instrumenti, kas pieņemti tirdzniecībai tikai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā (turpmāk — *MTF*) un citās jaunās organizētās tirdzniecības sistēmās (turpmāk — *OTF*). Turklāt izvēlētie varianti uzlabos aizsardzību pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem, jo būs uzlabota tirgus pārredzamība.

Tāpat tie veicinās tirgus ļaunprātīgas izmantošanas konstatēšanu, nodrošinot kompetentajām iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai veiktu izmeklēšanas un uzlabotu sankciju režīmu preventīvo būtību, ieviešot administratīvo pasākumu vai sankciju obligātos principus. Direktīvas [XX] priekšlikumā ir arī paredzēts ieviest kriminālsankcijas.

Turklāt izvēlētie varianti nodrošinās saskaņotāku pieeju attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, samazinot dalībvalstu iespējas un rīcības brīvību, un ieviešīs samērīgu režīmu attiecībā uz emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos.

Kopumā sagaidāms, ka izvēlētie politikas varianti veicinās finanšu tirgu labāku integritāti, kas pozitīvi ietekmēs ieguldītāju uzticību un tādējādi joprojām sekmēs finanšu tirgu finansiālo stabilitāti.

Iekšējā tirgus un pakalpojumu ģenerāldirektorāts (turpmāk — *MARKT ĢD*) 2011. gada 23. februārī tikās ar Ietekmes novērtējuma padomi. Minētā padome šo ietekmes novērtējumu analizēja un 2011. gada 25. februārī sniedza atzinumu. Šīs tikšanās laikā padomes locekļi *MARKT ĢD* iesniedza piezīmes par to, kā uzlabot ietekmes novērtējuma saturu, tāpēc tekstā tika ieviestas dažas izmaiņas. Tās ir:

¹² Skatiet http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/mad/consultation_paper.pdf.

¹³ Skatiet http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/mad_en.htm.

¹⁴ Ietekmes novērtējuma ziņojums ir pieejams XXX.

¹⁵ Skatiet ietekmes novērtējuma ziņojuma 3. pielikumu, kur iekļauts diskusiju kopsavilkums.

- precizējums par to, kā ir novērtēti spēkā esošo tiesību aktu rezultāti un kā šā novērtējuma rezultāti ir izmantoti problēmas analizēšanā;
- papildinājums, sniedzot ar faktiem pamatotas prognozes par vispārējo kaitējumu, ko Eiropas ekonomikai rada ļaunprātīgas izmantošanas prakses aplūkotojos tirgos, un par prognozēto vispārējo ieguvumu, kuru nodrošinātu izvēlētie politikas varianti, aicinot ievērot atbilstīgu piesardzību attiecībā uz šo prognožu interpretāciju;
- precizējums attiecībā uz bāzes scenāriju par to, kā citas saistītās finanšu regulas papildina Direktīvu par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu;
- precizējums attiecībā uz konkrētu politikas variantu saturu un labāks izklāsts par izvēlēto variantu kopumiem, kā arī novērtējums par izvēlēto variantu kopumu vispārējo ietekmi, ņemot vērā sinerģiju vai kompromisus starp dažādiem variantiem, ja tādi ir;
- samērīga analīze attiecībā uz dārgākajiem pasākumiem administratīvo slogu un izmaksu novērtējumā;
- galvenā teksta papildinājums ar politikas variantu ietekmes novērtējuma īsiem kopsavilkumiem attiecībā uz pamattiesībām, it sevišķi izmeklēšanas un sankciju pilnvaru jomā;
- uzlabots pamatojums par to, kāpēc krimināltiesību tuvināšana ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvu ES politiku tirgus ļaunprātīgas izmantošanas jomā, pamatojoties uz dalībvalstu pētījumiem un liecībām par kriminālsankciju efektivitāti, kā arī kopsavilkums ar atbildēm uz Komisijas paziņojumu „Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē”;
- skaidrāks izklāsts galvenajā tekstā par ieinteresēto personu, tajā skaitā institucionālo un individuālo ieguldītāju, viedokļiem attiecībā uz politikas variantiem.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir LESD 114. pants, kas ir piemērotākais juridiskais pamats regulai šajā jomā. Regulu uzskata par piemērotāko juridisko instrumentu, lai Savienībā noteiktu tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējumu. Regulas tiešā piemērojamība samazinās regulējuma sarežģītību un nodrošinās lielāku tiesisko noteiktību personām, kam Savienībā piemēro šo tiesību aktu, ieviešot saskaņotu pamatnoteikumu kopumu un sekmējot vienotā tirgus darbību.

3.2. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Saskaņā ar subsidiaritātes principu (LESD 5. panta 3. punkts) ES līmeņa rīcība jāpiemēro tikai tad, ja dalībvalstis vienas pašas nevar pietiekami sasniegt paredzētos mērķus, ko tādēļ, ņemot vērā ieteiktās rīcības apmēru vai ietekmi, var labāk sasniegt Savienība. Lai gan visām iepriekš izklāstītajām problēmām ir svarīga ietekme uz katru dalībvalsti, to kopējo ietekmi var pilnībā saprast tikai pārrobežu kontekstā. Tas

tā ir tāpēc, ka tirgu var ļaunprātīgi izmantot jebkur, kur instruments ir iekļauts biržas sarakstā, vai ārpusbiržas tirgū, tātad pat tādos tirgos, kas nav attiecīgā instrumenta primārais tirgus. Tāpēc pastāv reāls risks, ka valstu piemērotie centieni pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu tiek apieti vai ir neefektīvi, jo trūkst ES līmeņa rīcības.

Turklāt konsekventa pieeja ir būtiska, lai izvairītos no regulējumu arbitrāžas, un, tā kā šis jautājums jau ir ietverts spēkā esošās *MAD* kopumā, iepriekš aprakstītās problēmas vislabāk ir risināmas ar kopējiem centieniem. Šādā kontekstā Savienības rīcība šķiet piemērota, ņemot vērā subsidiaritātes principu.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu visām intervencēm jābūt mērķtiecīgām un tās nedrīkst būt plašākas, nekā tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu mērķus. Minētais princips ir ņemts vērā, nosakot un novērtējot alternatīvus politikas variantus, lai izstrādātu šo priekšlikumu.

3.3. Atbilstība LESD 290. un 291. pantam

Komisija 2009. gada 23. septembrī pieņēma priekšlikumus regulām, ar ko izveido EBI, EAAPI un EVTI¹⁶. Šajā sakarā Komisija vēlas atkārtot savus izteikumus par LESD 290. un 291. pantu saistībā ar regulu par Eiropas uzraudzības iestādēm pieņemšanu: „Attiecībā uz regulatīvo standartu pieņemšanas procesu Komisija akcentē finanšu pakalpojumu nozares unikālo raksturu, kas izriet no Lamfalīš struktūras un ir nepārprotami atzīts LESD pievienotajā 39. deklarācijā. Tomēr Komisija nopietni šaubās, vai tās lomas ierobežojumi deleģēto aktu un īstenošanas pasākumu pieņemšanā atbilst LESD 290. un 291. pantam.”

3.4. Sīkāks paskaidrojums par šo priekšlikumu

3.4.1. I nodaļa (*Vispārīgi noteikumi*)

3.4.1.1. Jaunu tirgu, tirdzniecības sistēmu un ārpusbiržas finanšu instrumentu regulēšana

MAD pamatā ir iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju aizliegums saistībā ar finanšu instrumentiem, kas pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū. Tomēr kopš Direktīvas par finanšu instrumentu tirgiem¹⁷ (turpmāk — *MiFID*) pieņemšanas finanšu instrumenti aizvien biežāk tiek tirgoti *MTF*, cita veida *OTF*, piemēram, mijmaiņas līgumu izpildes sistēmās vai brokeru šķērstīklos, vai tikai ārpusbiržas tirgos. Šīs jaunās tirdzniecības vietas un sistēmas ir radījušas lielāku konkurenci esošajā regulētajā tirgū, iegūstot lielāku likviditātes daļu un piesaistot plašāku ieguldītāju loku. Tirdzniecības paplašināšanās dažādās tirdzniecības vietās ir apgrūtinājusi iespējamās tirgus ļaunprātīgas izmantošanas uzraudzību. Tāpēc saskaņā ar regulu paplašina tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējuma darbības jomu, ietverot visus finanšu instrumentus, kas pieņemti tirdzniecībai *MTF* vai *OTF*, kā arī visus saistītos finanšu instrumentus, kuri tiek tirgoti ārpusbiržas tirgū, tādējādi, iespējams, ietekmējot ietverto pamatā esošo tirgu. Tas ir vajadzīgs, lai izvairītos no regulējuma arbitrāžas starp tirdzniecības vietām, lai saglabātu ieguldītāju aizsardzību un tirgu integritāti saskaņā ar vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem visā Savienībā,

¹⁶ COM(2009) 501, COM(2009) 502, COM(2009) 503.

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK par finanšu instrumentu tirgiem, OV L 145, 30.4.2004.

kā arī lai nepārprotami aizliegtu tirgus manipulācijas ar šādiem finanšu instrumentiem, izmantojot atvasinātos finanšu instrumentus, ko tirgo ārpusbiržas tirgū, piemēram, kredītriska mijmaiņas darījumus (turpmāk — *CDS*).

3.4.1.2. Preču atvasināto instrumentu un saistīto preču aktuāllīgumu regulējums

Aktuāltirgi un saistīto atvasināto finanšu instrumentu tirgi ir savstarpēji cieši saistīti, un šajos tirgos ir iespējama tirgus ļaunprātīga izmantošana. Tas rada īpašas bažas saistībā ar aktuāltirgiem, jo spēkā esošie pārredzamības un tirgus integritātes noteikumi attiecas tikai uz finanšu un atvasināto finanšu instrumentu tirgiem, nevis saistītajiem aktuāltirgiem. Regulas mērķis nav tieši reglamentēt šos aktuāltirgus. Šīs regulas darbības jomā nav jāietver nekādi darījumi vai darbības, kas nepārprotami ietilpst šajos nefinanšu tirgos, un tiem jāpiemēro konkrēta nozares regula un uzraudzība, kā paredzēts enerģētikas jomā saskaņā ar priekšlikumu Komisijas Regulai par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību¹⁸ (turpmāk — *REMIT*). Tomēr regulā ir jāietver tādi darījumi vai tāda rīcība šajos aktuāltirgos, kas saistīta ar regulas darbības jomā esošajiem finanšu un atvasināto instrumentu tirgiem vai kas ietekmē tos. It sevišķi tas, ka pašreizējā *MAD* nav skaidras un saistošas definīcijas par iekšējo informāciju saistībā ar preču atvasināto instrumentu tirgu, varētu veicināt informācijas asimetrijas šo saistīto aktuāltirgu kontekstā. Tas nozīmē, ka saskaņā ar pašreizējo tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējumu ieguldītāji preču atvasinātajos finanšu instrumentos, iespējams, ir mazāk aizsargāti nekā ieguldītāji finanšu tirgu atvasinātajos instrumentos, jo kāda persona varētu gūt ieguvumus no iekšējās informācijas aktuāltirgū, veicot tirdzniecības darījumus saistītā atvasināto finanšu instrumentu tirgū. Tādēļ iekšējās informācijas definīcija saistībā ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem ir jāsaskaņo ar iekšējās informācijas vispārīgo definīciju, paplašinot to un ietverot informāciju, kas var ietekmēt vērtspapīru cenu un kas ir būtiska attiecībā uz saistīto preču aktuāllīgumu, kā arī pašu atvasināto finanšu instrumentu. Tas nodrošinās tiesisko noteiktību un labāku informāciju ieguldītājiem. Turklāt *MAD* aizliedz tikai tādas manipulācijas, kas izkropļo finanšu instrumentu cenu. Tā kā konkrētus darījumus atvasināto finanšu instrumentu tirgos arī var izmantot, lai manipulētu ar cenu saistītajos aktuāltirgos, un tā kā darījumus aktuāltirgos var izmantot, lai manipulētu atvasināto finanšu instrumentu tirgos, regulā paredzētā tirgus manipulāciju definīcija ir jāpaplašina, lai ietvertu arī šos tirgus savstarpējo manipulāciju veidus. Piemēram, vairumtirdzniecības energoproduktu gadījumā kompetentās iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (turpmāk — *EVTI*) sadarbosies ar Energoregulatoru sadarbības aģentūru (turpmāk — *ACER*) un dalībvalstu regulatoriem, lai nodrošinātu koordinētu pieeju attiecīgo noteikumu piemērošanai saistībā ar finanšu instrumentiem un vairumtirdzniecības energoproduktiem. Kompetentajām iestādēm it sevišķi jāņem vērā definīciju iezīmes [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību], kad tās piemēro šīs regulas iekšējās informācijas, iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju definīcijas attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas saistīti ar vairumtirdzniecības energoproduktiem.

¹⁸

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0726:FIN:EN:PDF>.

3.4.1.3. Tirgus manipulācijas algoritmiskos un ļoti biežos tirdzniecības darījumos

Finanšu tirgos aizvien plašāk tiek izmantotas automatizētas tirdzniecības metodes, piemēram, algoritmiskie tirdzniecības darījumi un tirdzniecības darījumi ar mazu laika intervālu. Šādi tirdzniecības darījumi ir saistīti ar to, ka datoru algoritmi pieņem lēmumu par rīkojuma veikšanu un/vai rīkojuma izpildes aspektiem. Konkrēts algoritmisko tirdzniecības darījumu veids ir tirdzniecības darījumi ar mazu laika intervālu (turpmāk — *HFT*). *HFT* parasti ir nevis stratēģija pati par sevi, bet gan ļoti sarežģītu tehnoloģiju izmantošana, lai īstenotu tradicionālas tirdzniecības stratēģijas, piemēram, arbitražu un tirgus veidošanas stratēģijas. Lai gan lielākā daļa algoritmisko un *HFT* stratēģiju ir likumīga, regulatori ir konstatējuši konkrētas automatizētas stratēģijas, kas, ja tiek īstenotas, visticamāk, būs tirgus ļaunprātīga izmantošana. Piemēram, tas ietver tādas stratēģijas kā kotējumu pārslodze (*quote stuffing*), pārklāšanās (*layering*) un elektroniskā maldināšana (*spoofing*). *MAD* ietvertā tirgus manipulāciju definīcija ir ļoti plaša, un to jau ir iespējams piemērot ļaunprātīgai rīcībai neatkarīgi no tirdzniecībai izmantotā paņēmiena. Tomēr ir atbilstīgi regulā norādīt precīzākus tādu stratēģiju piemērus, kuros izmanto algoritmiskos un tirdzniecības darījumus ar mazu laika intervālu, uz ko attiecas tirgus manipulāciju aizliegums. Turpmāka ļaunprātīgas izmantošanas stratēģiju noteikšana nodrošinās konsekvētu pieeju kompetento iestāžu īstenotajā uzraudzībā un izpildē.

3.4.1.4. Tirgus manipulāciju mēģinājums

Tā kā *MAD* neietver tirgus manipulāciju mēģinājumus, regulatoram, lai pierādītu tirgus manipulāciju, ir jāparāda vai nu rīkojuma izteikšana, vai darījuma izpilde. Tomēr ir situācijas, kurās personas veic darbības un kurās ir skaidras liecības par nodomu manipulēt tirgū, bet vai nu netiek veikts rīkojums, vai netiek izpildīts darījums. Regulā ir nepārprotami aizliegti tirgus manipulāciju mēģinājumi, un tas uzlabos tirgus integritāti. Iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas esošā definīcija jau ietvēra rīcības mēģinājumu elementus. Tie tiks svītroti, un iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas mēģinājumus noteiks kā atsevišķu pārkāpumu.

3.4.1.5. Emisijas kvotas

Emisijas kvotu pārklasificēšana finanšu instrumentu kategorijā būs daļa no Direktīvas par finanšu instrumentu tirgiem pārskatīšanas. Rezultāta arī tās tiks ietvertas tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējuma darbības jomā. Lai gan lielākā daļa tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējumā paredzēto pasākumu tiks piemērota emisijas kvotām bez pielāgojumiem, daži noteikumi būs jāpielāgo, ņemot vērā šo instrumentu specifiku un šā tirgus struktūras iezīmes. It sevišķi — pretēji lielākajai daļai pārējo finanšu instrumentu kategoriju — iekšējās informācijas atklāšanas pienākumu, kā arī ar to personu sarakstiem, kam ir pieejama iekšējā informācija, un ar vadītāju darījumiem saistītos pienākumus nevar efektīvi piemērot tādām emisijas kvotu emitentam, kas ir atbildīgs par Savienības klimata politikas virzienu izstrādi un īstenošanu. Viens no atbildīgo publisko iestāžu (arī Komisijas) pienākumiem ir godīgi un nediskriminējoši atklāt informāciju par jauniem lēmumiem, tendencēm un datiem, kā arī nodrošināt piekļuvi tiem. Turklāt, īstenojot Savienības klimata politiku, dalībvalstis, Eiropas Komisiju, kā arī citas oficiāli norīkotas struktūras nedrīkst ierobežot ar tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējumā noteiktajiem pienākumiem.

Tāpēc tiek ieviesta īpaša definīcija attiecībā uz iekšējo informāciju saistībā ar emisijas kvotām. Pienākumu atklāt informāciju piemēros emisijas kvotu tirgus dalībniekiem, jo tieši viņu rīcībā būs attiecīgā informācija, kas piemērota *ad-hoc* vai periodiskai atklāšanai. Deleģētā aktā noteikts sliekšnis (kas izteikts kā emisijas vai kā ievadītā siltuma jauda, vai abi kopā) no 12. pantā (un arī 13. un 14. pantā) paredzētā pienākuma darbības jomas svītrotu visas personas, kuru atsevišķajai darbībai nav būtiskas ietekmes uz emisijas kvotu cenu veidošanu vai (izrietošs) iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas risks.

Visbeidzot, pateicoties emisijas kvotu pārklassificēšanai finanšu instrumentu kategorijā saskaņā ar *MiFID*, būs iespējams visus pasākumus pret tirgus ļaunprātīgas izmantošanu, kas attiecas uz emisijas kvotām, apvienot vienā noteikumu kopumā, iekļaujot tos vispārējā sistēmā, kas vērsta pret sekundārā tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.

3.4.2. II nodaļa (Iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un tirgus manipulācijas)

3.4.2.1. Iekšējā informācija

Iekšējo informāciju var ļaunprātīgi izmantot, pirms emitentam tiek piemērots pienākums to atklāt. Līguma sarunu statuss, noteikumi, par kuriem provizoriski panākta vienošanās līguma sarunās, finanšu instrumentu izvietošanas iespēja, nosacījumi, ar kādiem tirgos finanšu instrumentus, vai finanšu instrumentu izvietošanas provizoriskie noteikumi var būt būtiska informācija ieguldītājiem. Tāpēc šāda informācija jāuzskata par iekšējo informāciju. Tomēr šāda informācija var būt nepietiekami precīza, lai emitentam piemērotu atklāšanas pienākumu. Šādos gadījumos jāpiemēro iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums, nevis emitenta pienākums atklāt informāciju.

3.4.2.2. Vienlīdzīgi konkurences apstākļi tirdzniecības vietās un sistēmās, lai novērstu un konstatētu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu

Instrumentu tirdzniecības paplašināšanās dažādās tirdzniecības vietās apgrūtina iespējamo tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumu uzraudzību. Saskaņā ar *MiFID* daudzpusējās tirdzniecības sistēmas var izmantot tirgus dalībnieki vai ieguldījumu sabiedrības. Uz tiem tāpat attiecas *MiFID* 26. pantā paredzētie uzraudzības pienākumi. Tomēr *MAD* 6. pantā paredzētais pienākums pieņemt strukturālus noteikumus, lai novērstu un konstatētu tirgus manipulāciju prakses, attiecas tikai uz tirgus dalībniekiem. Regulas mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visās tirdzniecības vietās un sistēmās, kas ietilpst regulas darbības jomā, paredzot vajadzīgo strukturālo noteikumu pieņemšanu, lai novērstu un konstatētu tirgus manipulāciju prakses.

3.4.3. III nodaļa (Informācijas atklāšanas prasības)

3.4.3.1. Iekšējās informācijas atklāšana sabiedrībai

3.4.3.2. *MAD* 6. panta 1. punktā ir noteikts, ka finanšu instrumentu emitentiem iespējami īsā laikā jādara sabiedrībai zināma iekšējā informācija, kas tieši attiecas uz minētajiem emitentiem. Minētā panta 2. punktā emitentiem konkrētos apstākļos ir atļauts aizkavēt informācijas atklāšanu sabiedrībai. Saskaņā ar regulu emitentiem būs

jāinformē kompetentās iestādes par savu lēmumu aizkavēt iekšējās informācijas atklāšanu tūlīt pēc šādas atklāšanas. Emitents ir atbildīgs par novērtējumu, vai šāda aizkavēšana ir pamatota. Ir piemēroti paredzēt kompetento iestāžu iespēju veikt *ex post* izmeklēšanu par to, vai aizkavēšanās apstākļi patiešām uzlabos ieguldītāju aizsardzību un tirgus integritāti. Tomēr, ja iekšējā informācija ir sistēmiski svarīga un sabiedrības interesēs ir tās publiskošanas aizkavēšana, kompetentās iestādes būs pilnvarotas atļaut šādu kavējumu uz ierobežotu laiku plašākas sabiedrības interesēs, lai saglabātu finanšu sistēmas stabilitāti un izvairītos no zaudējumiem, kas varētu, piemēram, izraisīt sistēmiski svarīga emitenta bankrotu.

Saraksti ar personām, kam ir pieejama iekšējā informācija, ir svarīgs instruments kompetentajām iestādēm, kad tās izmeklē iespējamus tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus. Regulas mērķis ir novērst atšķirības starp valstīm, kas līdz šim emitentiem ir piemērojušas nevajadzīgus administratīvos slogus, un tas paredz, ka šādos sarakstos ietveramie precīzie dati jānosaka deleģētos aktos un īstenošanas tehniskajos standartos, kurus pieņem Komisija.

3.4.3.3. Informācijas atklāšanas prasības emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos

Neskarot mērķi saglabāt finanšu tirgu integritāti un pārredzamību, kā arī aizsargāt ieguldītājus, tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējums tiek pielāgots to emitentu iezīmēm un vajadzībām, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos. Piemērojot regulas jauno tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējumu vienoti visiem MVU izaugsmes tirgiem, šo tirgu emitentus varētu atturēt no kapitāla palielināšanas kapitāla tirgos. Šo emitentu uzņēmējdarbības joma un izmērs ir ierobežotāks, un parasti to notikumi, kuru rezultātā ir jāatklāj iekšējā informācija, ir ierobežotāki nekā lielajiem emitentiem. Regulā šiem emitentiem ir paredzēts citāds un vienkāršots tirgum piemērots iekšējās informācijas atklāšanas veids. Šādu iekšējo informāciju emitentu vārdā var publicēt šie MVU izaugsmes tirgi saskaņā ar standartizētu saturu un formātu, kas noteikts Komisijas pieņemtos īstenošanas tehniskajos standartos. Šie emitenti noteiktos gadījumos ir arī atbrīvoti no pienākuma uzturēt un pastāvīgi atjaunināt to personu sarakstus, kam ir pieejama iekšējā informācija, un gūst labumu no jaunā sliekšņa attiecībā uz ziņojumiem par vadītāju darījumiem, kā minēts turpmāk.

3.4.3.4. Ziņojumi par vadītāju darījumiem

Regulā ir precizēta ziņojumu sniegšanas darbības joma saistībā ar vadītāju darījumiem. Šiem ziņojumiem ir svarīga nozīme, jo tie attur vadītājus no iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgum sniedz lietderīgu informāciju par vadītāja viedokli attiecībā uz emitentu akciju cenu izmaiņām. Regulā ir precizēts, ka kompetentajai iestādei ziņojums par — un sabiedrībai jābūt piekļuvei šim ziņojumam — katru darījumu, kuru veic persona, kam rīcības brīvību ir piešķīris emitenta vadītājs, vai kura ietvaros vadītājs ieķīlā vai aizdod savas akcijas. Turklāt visās dalībvalstīs ir ieviests sliekšnis 20 000 euro apmērā, kas nosaka pienākumu ziņot par šādiem vadītāju darījumiem.

3.4.4. IV nodaļa (EVTI un kompetentās iestādes)

3.4.4.1. Kompetento iestāžu pilnvaras

Saskaņā ar *MAD* 12. panta 2. punkta b) apakšpunktu kompetentās iestādes ir pilnvarotas pieprasīt informāciju jebkurai personai. Tomēr ir informācijas plaša attiecībā uz preču aktuāltirgiem, kuros nav pārredzamības noteikumu vai pienākumu sniegt ziņojumus nozares regulatoriem, ja tādi ir. Pilnvaras pieprasīt informāciju no jebkuras personas parasti nozīmē, ka kompetentā iestāde var piekļūt visai informācijai, lai izmeklētu aizdomas par iespējamu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Taču šī informācija var būt nepietiekama, it sevišķi, ja nav nozares iestādes, kura uzrauga šos preču aktuāltirgus. Regula atļauj kompetentajām iestādēm piekļūt nepārtrauktiem datiem, pieprasot, lai šādi dati tiktu tām tieši iesniegti konkrētā formātā. Iegūstot piekļuvi preču aktuāltirgu tirdzniecības sistēmām, kompetentās iestādes spēj arī uzraudzīt reāllaika datu plūsmas.

Lai konstatētu iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumus, kompetentajām iestādēm jābūt iespējai piekļūt privātām telpām un konfiscēt dokumentus. Piekļuve privātām telpām ir vajadzīga it sevišķi, ja i) persona, kas jau ir saņēmusi informācijas sniegšanas pieprasījumu, (pilnībā vai daļēji) to nenodrošina vai ja ii) ir pamats uzskatīt, ka, ja pieprasījums tiktu veikts, to nenodrošinātu vai ka dokumenti vai informācija, uz ko attiecas informācijas sniegšanas pieprasījums, tiktu pārvietota, manipulēta vai iznīcināta. Lai gan pašlaik visas jurisdikcijas paredz piekļuvi jebkurai dokumentam, ne visas kompetentās iestādes ir pilnvarotas iekļūt privātās telpās un konfiscēt dokumentus. Tāpēc pastāv risks, ka šādos gadījumos kompetentās iestādes nevar piekļūt svarīgām un vajadzīgām liecībām, kas nozīmē, ka iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumi netiek konstatēti un ka tiem netiek piemērotas sankcijas. Šajā kontekstā ir būtiski uzsvērt, ka šāda piekļuve privātām telpām var būt pretrunā ar pamattiesībām uz privāto un ģimenes dzīvi, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā. Ir svarīgi, lai šo pamattiesību ierobežojums būtu pilnībā saderīgs ar Pamattiesību hartas 52. pantu. Tādēļ dalībvalsts kompetentajai iestādei jābūt pilnvarotai iekļūt privātas telpās, lai konfiscētu dokumentus tikai gadījumos, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem iegūta iepriekšēja atļauja no attiecīgās dalībvalsts tiesu iestādes un eksistē pamatotas aizdomas, ka dokumenti, kas saistīti ar °pārbaudes priekšmetu, var būt svarīgi, lai pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas vai tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumu, kas ir šīs regulas vai Direktīvas [jaunā MAD] pārkāpums. Aizliegumi pret iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām attiecas uz visām personām. Tāpēc kompetentajām iestādēm jābūt piekļuvei informācijai, kas ir ieguldījumu sabiedrību rīcībā, kā arī nefinanšu uzņēmumu datubāzēs glabātai informācijai par personām un par šo personu rīcību. Esoši telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti ieguldījumu sabiedrībās, kas veic darījumus, un esoši telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti, kurus glabā telekomunikāciju operatori, ir svarīgas liecības, lai konstatētu un pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijas. Telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti var palīdzēt noteikt tās personas identitāti, kas atbildīga par informācijas izplatīšanu vai par nepatiesas vai maldinošas informācijas izplatīšanu. Lielākā daļa iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju veidu ir saistīti ar divu vai vairāk cilvēku darbībām, kuri savstarpēji nodod informāciju vai koordinē savas darbības. Telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti var palīdzēt noteikt, ka ir saistība starp

personu, kam ir pieejama iekšējā informācija, un citas personas aizdomīgu tirdzniecības darījumu, vai noteikt saikni starp divu personu slepenu kopēju tirdzniecības darījumu. Jo īpaši piekļuve telekomunikāciju operatoru telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem tiek uzskatīta par vienu no svarīgākajiem jautājumiem, lai *CESR* locekļi varētu īstenot savus izmeklēšanas un izpildes uzdevumus¹⁹. Piekļuve telekomunikāciju operatoru telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem patiešām ir svarīga un dažreiz pat vienīgais pierādījums, lai noteiktu, vai primārā persona, kam ir pieejama iekšējā informācija, ir nodevusi iekšējo informāciju personai, kura veic tirdzniecības darījumus ar šo iekšējo informāciju. Piemēram, šie dati būtu liecības gadījumā, ja uzņēmuma valdes loceklis, kura rīcībā ir iekšējā informācija, to telefoniski nodod draugam, radniekam vai ģimenes loceklim, kas pēc tam veic aizdomīgu darījumu, pamatojoties uz saņemto iekšējo informāciju. Regulators varētu izmantot telekomunikāciju operatoru telefonsarunu un datu plūsmas ierakstus, lai parādītu, ka primārā persona, kam ir pieejama iekšējā informācija, ir piezvanījusi draugam vai radniekam tūlīt pēc tam, kad tai piezvanīja brokeris, lai sniegtu norādes par aizdomīga darījuma veikšanu. Telekomunikāciju operatoru telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti būtu liecības par saikni, ko varētu izmantot kā pierādījumu sankciju piemērošanai lietā, kurā pretējā gadījumā nevarētu konstatēt pārkāpumu. Vēl kāds piemērs ir gadījums, kad interneta biļetenā ir publicēta nepatiesa vai maldinoša norāde, lai ietekmētu finanšu instrumenta cenu. Telefonsarunu un datu plūsmas ierakstus var izmantot, lai identificētu norādes autoru. Turklāt šādi ieraksti var nodrošināt liecības par saikni ar citu personu, kas pirms vai pēc tam veikusi aizdomīgus darījumus. Tādējādi tiktu pierādītas tirgus manipulācijas, izplatot nepatiesu vai maldinošu informāciju. Šajā sakarībā ir svarīgi Savienībā izveidot vienlīdzīgu konkurences nosacījumus attiecībā uz kompetento iestāžu piekļuvi telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem, kas ir telesakaru operatora vai ieguldījumu sabiedrības rīcībā. Tādējādi kompetentajām iestādēm būtu jāspēj pieprasīt telefonsarunu un datu plūsmas ierakstus, kas ir telesakaru operatora vai ieguldījumu sabiedrības rīcībā, ja eksistē pamatotas aizdomas, ka šādi ieraksti, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu, var būt svarīgi, lai pierādītu iekšējas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulāciju, kas definēta šajā regulā vai [jaunajā MAD]. Ir jābūt skaidram, ka šie ieraksti neietver šo sakaru saturu.

Tā kā tirgus ļaunprātīga izmantošana var notikt pārrobežu mērogā un dažādos tirgos, EVTI ir svarīgs koordinācijas uzdevums un kompetentajām iestādēm ir jāsadarbojas ar citām kompetentajām iestādēm un jānodrošina informācijas apmaiņa ar tām, kā arī — kad tas ir attiecināms uz atvasinātajiem preču instrumentiem — ar regulatīvajām iestādēm, kas atbildīgas par saistītajiem aktuāltirgiem, gan Savienībā, gan trešās valstīs.

¹⁹ *CESR* atbilde uz aicinājumu iesniegt atsauksmes par MAD pārskatīšanu, 2009. gada 20. aprīlis, pieejama: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/index_en.htm.

3.4.5. V nodaļa (Administratīvās sankcijas)

3.4.5.1. Sankcijas

Savienības finanšu tirgi tiek aizvien vairāk integrēti, un pārkāpumiem var būt pārrobežu ietekme Savienībā. Dalībvalstīs spēkā esošie atšķirīgie sankciju režīmi veicina regulējuma arbitražu un novājina tirgus integritātes un pārredzamības mērķus finanšu pakalpojumu vienotajā tirgū. Valstu piemēroto režīmu novērtējumā, piemēram, atklājies, ka dalībvalstīs stipri atšķiras finansiālo sankciju līmeņi, ka dažām kompetentajām iestādēm nav konkrētu un svarīgu sankciju pilnvaru un ka dažas kompetentās iestādes nevar piemērot sankcijas fiziskām un juridiskām personām²⁰. Tāpēc ar šo regulu tiek ieviesti administratīvo pasākumu, sankciju un sodu obligātie noteikumi. Tas neliedz atsevišķām dalībvalstīm noteikt augstākus standartus. Regulā noteikta jebkādas peļņas, ja tāda ir konstatēta, arī procentu, atdošana, un, lai nodrošinātu atbilstīgu preventīvu ietekmi, regulā ir paredzētas sodas naudas, kam ir jābūt lielākām par šīs regulas pārkāpumu gadījumā gūto peļņu vai novērstajiem zaudējumiem un kas ir jānosaka kompetentajām iestādēm, ņemot vērā faktus un apstākļus.

Turklāt kriminālsankcijām ir spēcīgāka preventīvā ietekme nekā administratīvajiem pasākumiem un sankcijām. Priekšlikumā Direktīvai [XX] ir ieviesta prasība visām dalībvalstīm piemērot efektīvas, samērīgas un preventīvas kriminālsankcijas, lai risinātu nopietnākos iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju pārkāpumus. Minētā direktīva būs jāpiemēro, ņemot vērā šajā regulā paredzētos noteikumus, tostarp paredzētos īstenošanas pasākumus. Tomēr direktīvā izmantotās definīcijas var atšķirties no regulā izmantotajām definīcijām.

3.4.5.2. Ziņotāju aizsardzība un stimuli

Ziņotāju sniegtā informācija var būt lietderīgs primārās informācijas avots un var brīdināt kompetentās iestādes aizdomu gadījumos par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Saskaņā ar regulu tiek uzlabots Savienības tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulējums, ieviešot atbilstīgu aizsardzību ziņotājiem, kas informē par aizdomām attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī paredzot finansiālu stimulu iespējamību personām, kuras kompetentajām iestādēm sniedz svarīgu informāciju, kā rezultātā tiek piemērotas naudas sankcijas. Tiek uzlaboti arī dalībvalstu noteikumi par ziņotāju sniegtās informācijas saņemšanu un pārbaudīšanu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikuma ietekme uz budžetu ir saistīta ar *EVTI* uzticēto uzdevumu, kā izklāstīts pievienotajā tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā. Šim priekšlikumam pievienotajā finanšu pārskatā ir novērtēta arī konkrēta ietekme uz budžetu Komisijas vajadzībām.

Priekšlikums ietekmē Kopienas budžetu.

²⁰

(COM (2010) 1496). Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē”, 2010. gada decembris, 3. nodaļa.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus
ļaunprātīgu izmantošanu)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu²¹,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²²,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu²³,

ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Patiesi vienots finanšu pakalpojumu tirgus ir izšķiroši nozīmīgs ekonomikas izaugsmei un darbvietu izveidošanai Savienībā.
- (2) Lai finanšu tirgus būtu vienots un efektīvs, ir vajadzīga tirgus integritāte. Ekonomiskā izaugsme un labklājība nebūs iespējama, ja vērtspapīru tirgu darbība nebūs vienmērīga un sabiedrība neuzticēsies šiem tirgiem. Tirgus ļaunprātīga izmantošana kaitē finanšu tirgu integritātei un vājina sabiedrības uzticību vērtspapīriem un atvasinātajiem instrumentiem.
- (3) Ar 2003. gada 28. janvārī pieņemto Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu)²⁴ pabeidza un atjaunināja Savienības tiesisko regulējumu tirgus integritātes aizsardzībai. Tomēr likumdošanas, tirgus un tehnoloģiju tendences, kas attīstījušās kopš minētās direktīvas pieņemšanas laika, ir

²¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²² OV C , , lpp.

²³ OV C , , lpp.

²⁴ OV L 16, 12.4.2003., 16. lpp.

radījušas būtiskas izmaiņas finanšu vidē, tāpēc direktīva ir jāaizvieto, lai nodrošinātu atbilstību šīm tendencēm. Ir vajadzīgs arī jauns likumdošanas instruments, lai nodrošinātu vienotus noteikumus un skaidrību attiecībā uz pamatjēdzieniem, kā arī vienotu noteikumu krājumu saskaņā ar ES Finanšu uzraudzības jautājumu augsta līmeņa darba grupas secinājumiem²⁵.

- (4) Ir jānosaka vienots regulējums, lai saglabātu tirgus integritāti un izvairītos no iespējamās regulējuma arbitrāžas, kā arī lai nodrošinātu lielāku tiesisko noteiktību un mazāku regulējuma sarežģītību tirgus dalībniekiem. Šā tieši piemērojamā tiesību akta mērķis ir noteikti veicināt iekšējā tirgus vienmērīgu darbību, tāpēc tā pamatā jābūt LESD 114. panta noteikumiem atbilstīgi interpretācijai saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru.
- (5) Lai novērstu joprojām pastāvošos tirdzniecības ierobežojumus un būtiskus konkurences izkropļojumus, ko rada atšķirības dalībvalstu tiesību aktos, kā arī lai novērstu turpmāku iespējamu tirdzniecības ierobežojumu un būtisku konkurences izkropļojumu rašanos, ir jāpieņem regula, ar kuru paredzētu vienotus noteikumus, kas būtu piemērojami visās dalībvalstīs. Nosakot tirgus ļaunprātīgas izmantošanas prasības regulā, būtu jānodrošina, ka šīs prasības ir tieši piemērojamas. Tam savukārt būtu jānodrošina vienoti nosacījumi, novēršot atšķirības dalībvalstu prasībās saistībā ar direktīvas transponēšanu. Pateicoties šai regulai, ikvienam Savienībā būtu jāievēro vienādi noteikumi. Regulai būtu arī jāsamazina regulējuma sarežģītība un uzņēmumu atbilstības izmaksas, it sevišķi uzņēmumiem, kas darbojas pārrobežu mērogā, un jāveicina konkurences izkropļojumu novēršana.
- (6) Komisijas paziņojumā par Eiropas Mazās uzņēmējdarbības aktu²⁶ Savienība un dalībvalstis ir aicinātas izstrādāt noteikumus, lai samazinātu administratīvos slogus, pielāgotu tiesību aktus emitentu vajadzībām tirgos, kas paredzēti maziem un vidējiem uzņēmumiem, un veicinātu šādu emitentu piekļuvi finansējumam. Vairāki Direktīvas 2003/6/EK noteikumi paredz administratīvus slogus emitentiem, it sevišķi tiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos, un šie slogi būtu jāsamazina.
- (7) Tirgus ļaunprātīga izmantošana ir jēdziens, kas ietver visa veida nelikumīgu rīcību finanšu tirgos, un šīs regulas nozīmē tā ir iekšējās informācijas ļaunprātīga vai nepareiza izmantošana un tirgus manipulācijas. Šāda rīcība kavē pilnīgu un atbilstīgu tirgus pārredzamību, kas ir visu integrēto finanšu tirgu dalībnieku tirdzniecības darījumu priekšnoteikums.
- (8) Direktīvas 2003/6/EK darbības jomā galvenā uzmanība tika vērsta uz finanšu instrumentiem, kas pieņemti tirdzniecībai regulētos tirgos, bet pēdējo gadu laikā finanšu instrumentus aizvien biežāk tirgo daudzpusējās tirdzniecības sistēmās (turpmāk — *MTF*). Ir arī tādi finanšu instrumenti, kas tiek tirgoti tikai cita veida organizētās tirdzniecības sistēmās (turpmāk — *OTF*), piemēram, brokeru šķērstīklos, vai tikai ārpusbiržas tirgos. Tāpēc būtu jāpaplašina šīs regulas darbības joma, lai ietvertu visus finanšu instrumentus, ko tirgo *MTF* vai *OTF*, kā arī finanšu

²⁵ ES Finanšu uzraudzības jautājumu augsta līmeņa darba grupas ziņojums, Brisele, 25.2.2009.

²⁶ Komisijas paziņojums „Vispirms domāt par mazākajiem — Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts „*Small Business Act*”, COM(2008)394 galīgā redakcija.

instrumentus, kurus tirgo ārpusbiržas tirgos, piemēram, kredītriska mijmaiņas darījumi, vai jebkuru citu rīcību vai darbību, kas ietekmē finanšu instrumentu, kurš tiek tirgots regulētā tirgū, *MTF* vai *OTF*. Tam būtu jāuzlabo ieguldītāju aizsardzība, jā saglabā tirgu integritāte un jānodrošina, ka tiek nepārprotami aizliegta tirgus manipulācijas ar šādiem instrumentiem, izmantojot finanšu instrumentus, ko tirgo ārpusbiržas tirgos.

- (9) Dažos gadījumos finanšu instrumentu stabilizēšana vai darbības ar pašu akcijām saskaņā ar atpirkuma programmām var būt likumīgas, un tādēļ tās kā tādas nevar uzskatīt par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.
- (10) Dalībvalstis un Eiropas Centrālo banku sistēmu, Eiropas finanšu stabilitātes instrumentu, valstu centrālās bankas un citas aģentūras vai vienas vai vairāku dalībvalstu, kā arī Savienības, īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības, kā arī konkrētas citas valsts struktūras nebūtu jāierobežo monetārās, valūtas maiņas likmju vai publiskā sektora parāda, vai klimata politikas pārvaldības īstenojumā.
- (11) Saprātīgi ieguldītāji pieņem lēmumus par ieguldījumiem, pamatojoties uz informāciju, kas tiem jau ir pieejama, tas ir, pamatojoties uz *ex ante* informāciju. Tādēļ jautājums par to, vai saprātīgs ieguldītājs, pieņemot lēmumu par ieguldījumiem, ņemtu vērā kādu noteiktu informāciju, ir jāizvērtē, pamatojoties uz *ex ante* informāciju. Šādā novērtējumā jāņem vērā minētās informācijas paredzamā ietekme ar to saistītā emitenta vispārējās darbības kontekstā, informācijas avota uzticamība un jebkādi citi tirgus mainīgie rādītāji, kas varētu ietekmēt finanšu instrumentus, saistītos preču aktuāllīgumus vai izolētos produktus, pamatojoties uz emisijas kvotām konkrētajos apstākļos.
- (12) *Ex post* informāciju var izmantot, lai pārbaudītu pieņēmumu, ka *ex ante* informācija bijusi tāda, kas var atsaukties uz vērtspapīru cenu, bet *ex post* informāciju nedrīkstētu izmantot, lai vērstos pret personu, kura izdarījusi pamatotus secinājumus no *ex ante* informācijas.
- (13) Tiesiskā noteiktība attiecībā uz tirgus dalībniekiem būtu jāveicina, precīzāk nosakot divus elementus, kas ir būtiski iekšējās informācijas definēšanai, proti, precīzu šādas informācijas raksturu un tās iespējamās ietekmes nozīmi attiecībā uz finanšu instrumentu, saistīto preču aktuāllīgumu vai izolēto produktu cenām, pamatojoties uz emisijas kvotām konkrētajos apstākļos. Attiecībā uz atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kas ir vairumtirdzniecības energoprodukti, par iekšējo informāciju it sevišķi būtu jāuzskata informācija, kura jāatklāj saskaņā ar regulu [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību].
- (14) Iekšējo informāciju var ļaunprātīgi izmantot, pirms emitentam tiek piemērots pienākums to atklāt. Līguma sarunu statuss, noteikumi, par kuriem provizoriski panākta vienošanās līguma sarunās, finanšu instrumentu izvietošanas iespēja, nosacījumi, ar kādiem tirgos finanšu instrumentus, vai finanšu instrumentu izvietošanas provizorisks noteikums var būt būtiska informācija ieguldītājiem. Tāpēc šāda informācija būtu jāuzskata par iekšējo informāciju. Tomēr šāda informācija var būt nepietiekami precīza, lai emitentam piemērotu atklāšanas pienākumu. Šādos gadījumos būtu jāpiemēro iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums, nevis emitenta pienākums atklāt informāciju.

- (15) Aktuāltirgi un saistīto atvasināto finanšu instrumentu tirgi ir savstarpēji cieši saistīti un globāli. Tirgus ļaunprātīga izmantošana ir iespējama gan šajos tirgos, gan pārrobežu mērogā. Tas attiecas gan uz iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu, gan tirgus manipulācijām. It sevišķi aktuāltirgus iekšējo informāciju var izmantot persona, kas veic tirdzniecības darījumus finanšu tirgū. Tāpēc iekšējās informācijas vispārējai definīcijai saistībā ar finanšu tirgiem un preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem jāattiecas arī uz visu informāciju, kas ir būtiska saistītajos preču tirgos. Turklāt manipulāciju stratēģijas ir iespējamās arī aktuāltirgos un atvasināto finanšu instrumentu tirgos. Finanšu instrumentu, tostarp preču atvasināto instrumentu, tirdzniecību var izmantot, lai manipulētu ar saistītajiem preču aktuāllīgumiem, un preču aktuāllīgumus var izmantot, lai manipulētu ar saistītajiem finanšu instrumentiem. Tirgus manipulāciju aizliegumā būtu jāietver šīs savstarpējās saiknes. Tomēr nav atbilstīgi un lietderīgi paplašināt regulas darbības jomu, ietverot rīcību, kas nav saistīta ar finanšu instrumentiem, piemēram, tirdzniecības darījumus ar preču aktuāllīgumiem, kuri ietekmē tikai aktuāltirgus. Piemēram, vairumtirdzniecības energoproduktu gadījumā kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā definīciju īpašās iezīmes [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību], kad tās piemēro šīs regulas iekšējās informācijas, iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju definīcijas attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas saistīti ar vairumtirdzniecības energoproduktiem.
- (16) Līdz ar emisiju kvotu pārklassificēšanu finanšu instrumentu kategorijā, kas ir daļa no Direktīvas par finanšu instrumentu tirgiem pārskatīšanas, šie instrumenti tiks ietverti šīs regulas darbības jomā. Paturot prātā šo instrumentu specifiku un oglekļa dioksīda tirgus struktūras iezīmes, ir jānodrošina, ka netiek ierobežota dalībvalstu, Eiropas Komisijas un citu oficiāli norīkoto struktūru darbība saistībā ar emisijas kvotām, kad tās īsteno Savienības klimata politiku. Turklāt pienākums atklāt informāciju jāattiecina uz šā tirgus dalībniekiem kopumā. Tomēr, lai izvairītos no tirgus pakļaušanas nelietderīgiem ziņošanas pienākumiem un arī lai saglabātu paredzētā pasākuma rentabilitāti, šķiet, ka ir jāierobežo šā pienākuma regulatīvā ietekme, attiecinot to tikai uz tiem ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (turpmāk — ETS) operatoriem, no kuriem, ņemot vērā to izmēru un darbības, var pamatoti sagaidīt, ka tiem var būt būtiska ietekme uz emisijas kvotu cenu. Ja emisijas kvotu tirgus dalībnieki jau pilda līdzvērtīgus iekšējās informācijas atklāšanas pienākumus, it sevišķi saskaņā ar Regulu par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību), iekšējās informācijas atklāšanas pienākums nedrīkstētu novest pie būtībā vienādas informācijas divkārsas atklāšanas obligāta pienākuma.
- (17) Komisijas Regulā (ES) Nr. 1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā²⁷, bija paredzēti divi paralēli tirgus ļaunprātīgas izmantošanas režīmi, kas piemērojami emisijas kvotu izsolēm. Tomēr līdz ar emisijas kvotu pārklassificēšanu finanšu instrumentu kategorijā

²⁷

Komisijas 2010. gada 12. novembra Regula (ES) Nr. 1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā, OV L 302, 18.11.2010., 1. lpp.

šai regulai būtu jābūt vienotam noteikumu krājumam, kas attiecas uz tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pasākumiem un ir piemērojams visiem emisijas kvotu primārajiem un sekundārajiem tirgiem. Regulai jāattiecas arī uz emisijas kvotu vai citu produktu, ko izsola, pamatojoties uz emisijas kvotām, izsolēm saskaņā ar Komisijas 2010. gada 12. novembra Regulu (ES) Nr. 1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā.

- (18) Šajā regulā būtu jāparedz pasākumi attiecībā uz tirgus manipulācijām, kurus varētu pielāgot jauniem tirdzniecības veidiem vai jaunām stratēģijām, kas varētu būt ļaunprātīgas. Lai atspoguļotu to, ka aizvien biežāk ir sastopama finanšu instrumentu automatizētā tirdzniecība, ir vēlams tirgus manipulācijas papildināt ar konkrētu ļaunprātīgas izmantošanas praksi piemēriem, ko varētu īstenot, izmantojot algoritmiskos tirdzniecības darījumus, tostarp tirdzniecības darījumus ar mazu laika intervālu. Sniegtajiem piemēriem nav paredzēts būt izsmeļošiem, un nav arī jāuzskata, ka, ja šādas stratēģijas īstenotu, izmantojot citus līdzekļus, tās vairs nebūtu ļaunprātīgas.
- (19) Lai papildinātu tirgus manipulāciju aizliegumu, šajā regulā būtu jāietver aizliegums mēģināt iesaistīties tirgus manipulācijās, ņemot vērā to, ka arī nesekmīgiem mēģinājumiem manipulēt ar tirgu būtu jāpiemēro sankcijas. Mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās būtu jānošķir no situācijām, kurās darbībai nav vēlamās ietekmes uz finanšu instrumenta cenu. Šādu rīcību uzskata par tirgus manipulāciju, jo tā potenciāli varēja sniegt nepatiesas vai maldinošas norādes.
- (20) Šajā regulā būtu arī jāprecizē, ka iesaistīšanās tirgus manipulācijās vai mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās ar finanšu instrumentu var izpausties kā tādu saistīto finanšu instrumentu, piemēram, atvasināto finanšu instrumentu, izmantošana, kurus tirgo citā tirdzniecības vietā vai ārpusbiržas tirgū.
- (21) Lai nodrošinātu vienotus tirgus nosacījumus starp tirdzniecības vietām un sistēmām, kam piemēro šo regulu, būtu jāprasa regulēto tirgu, *MTF* un *OTF* dalībniekiem pieņemt samērīgus strukturālus noteikumus, kuru mērķis ir novērst un konstatēt tirgus manipulāciju prakses.
- (22) Finanšu instrumentu manipulācijas vai manipulāciju mēģinājums var arī izpausties kā rīkojumi, kas netiek izpildīti. Turklāt finanšu instrumentu var manipulēt, rīkojoties ārpus tirdzniecības vietas. Tāpēc personām, kuru darba uzdevums ietver darījumu sistematizēšanu vai izpildi un kurām ir jāievieš sistēmas, lai konstatētu un ziņotu par aizdomīgiem darījumiem, ir jāsniedz ziņojumi arī par aizdomīgiem rīkojumiem un aizdomīgiem darījumiem, kas notiek ārpus tirdzniecības vietas.
- (23) Finanšu instrumentu manipulācijas vai manipulāciju mēģinājums var arī izpausties kā nepatiesas vai maldinošas informācijas izplatīšana. Nepatiesas vai maldinošas informācijas izplatīšana samērā īsā laikā var būtiski ietekmēt finanšu instrumentu cenas. Tā var būt acīmredzami nepatiesas informācijas safabricēšana, kā arī būtisku faktu apzināta neizpaušana un informācijas apzināta neprecīza atklāšana. Šādas tirgus manipulācijas ir sevišķi kaitīgas ieguldītājiem, jo rezultātā tie savus ieguldījumu lēmumus pamato uz nepareizu vai sagrozītu informāciju. Tās kaitē arī emitentiem, jo samazina uzticību pieejamajai informācijai, kas ir ar tiem saistīta. Savukārt uzticības

trūkums tirgū var apdraudēt emitenta spēju emitēt jaunus finanšu instrumentus vai nodrošināt kredītus no citiem tirgus dalībniekiem, lai finansētu savas darbības. Tirgū informācija izplatās ļoti ātri. Tāpēc ieguldītājiem un emitentiem nodarītais kaitējums var saglabāties uz samērā ilgu laiku, līdz šo informāciju atzīst par nepatiesu vai maldinošu un līdz emitents vai par izplatīšanu atbildīgās personas var to izlabot. Tāpēc nepatiesas vai maldinošas informācijas izplatīšana, tostarp baumu un nepatiesu vai maldinošu ziņu izplatīšana, jāuzskata par šīs regulas pārkāpumu. Ir piemēroti aizliegt personām, kas darbojas finanšu tirgos, brīvi izpaust informāciju, kura ir pretrunā to viedoklim vai spriedumam un par kuru viņi zina vai viņiem būtu jāzina, ka tā ir nepatiesa vai maldinoša, jo tas kaitē ieguldītājiem un emitentiem.

- (24) Ir būtiski, lai emitents ātri atklāj sabiedrībai iekšējo informāciju, tādējādi izvairoties no iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un nodrošinot, ka ieguldītāji netiek maldināti. Tāpēc būtu jāpieprasa emitentiem pēc iespējas ātrāk informēt sabiedrību par iespējamu iekšējo informāciju, ja vien kavējums, visticamāk, nemaldina sabiedrību un ja emitents spēj nodrošināt informācijas konfidencialitāti.
- (25) Tajos gadījumos, kad finanšu iestāde saņem ārkārtas palīdzību aizdevuma veidā, iespējams, ka finansiālās stabilitātes apsvērumu dēļ ir ieteicams aizkavēt iekšējās informācijas atklāšanu, ja informācija ir sistēmiski svarīga. Tāpēc kompetentajai iestādei būtu jābūt iespējai atļaut iekšējās informācijas atklāšanas kavējumu.
- (26) Prasība atklāt iekšējo informāciju var radīt slogus emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos, ņemot vērā viņu rīcībā esošās uzraudzības informācijas izmaksas, kā arī juridisko konsultāciju izmaksas par to, vai un kad informācija ir jāatklāj. Tomēr iekšējās informācijas ātra atklāšana ir būtiska, lai nodrošinātu ieguldītāju uzticību šiem emitentiem. Tāpēc Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (turpmāk — EVTI) būtu jābūt iespējai izdot pamatnostādnes, kas palīdzētu emitentiem ievērot iekšējās informācijas atklāšanas pienākumu, neapdraudot ieguldītāju aizsardzību.
- (27) To personu saraksti, kam ir pieejama iekšējā informācija, ir svarīgi regulatoru instrumenti, izmeklējot iespējamu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, taču valstu atšķirīgie nosacījumi par datiem, kuri iekļaujami šajos sarakstos, emitentiem rada nevajadzīgus administratīvos slogus. Tāpēc būtu jāvienādo datu lauki šajos to personu sarakstos, kam ir pieejama iekšējā informācija, lai samazinātu izmaksas. Prasība uzturēt un pastāvīgi atjaunināt to personu sarakstus, kam ir pieejama iekšējā informācija, rada administratīvos slogus, sevišķi emitentiem MVU izaugsmes tirgos. Tā kā kompetentās iestādes var efektīvi uzraudzīt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu bez pastāvīgas pieejamības šādiem emitentu sarakstiem, viņi būtu jāatbrīvo no šā pienākuma, lai samazinātu šīs regulas radītās administratīvās izmaksas.
- (28) To darījumu lielāka pārredzamība, kurus emitentsabiedrībās veic personas, kas pilda vadības pienākumus, un — attiecīgā gadījumā — ar tām cieši saistītas personas, ir preventīvs pasākums pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Pat atsevišķas minēto darījumu publikācijas arī var būt vērtīgs informācijas avots ieguldītājiem. Ir jāprecizē, ka šo vadītāju darījumu publiskošanas pienākums ietver arī finanšu instrumentu iekļilāšanu vai aizdevumus, kā arī citas personas darījumus, kura rīkojas vadītāja vārdā. Lai nodrošinātu atbilstīgu līdzsvaru starp pārredzamības līmeni un kompetentajām iestādēm un sabiedrībai sniegto ziņojumu skaitu, šajā regulā būtu jāievieš vienots sliekšnis, kuru nepārsniedzot par darījumiem nav jāziņo.

- (29) Uzraudzības efektivitāte tiks garantēta, izmantojot efektīvu instrumentu un pilnvaru vienotu kopumu, kas būs katras dalībvalsts kompetentās iestādes rīcībā. Arī tirgus uzņēmumiem un visiem ekonomikas dalībniekiem būtu jāveicina tirgus integritāte. Tādējādi vienas kompetentās iestādes norīkošana, lai novērstu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, nenozīmētu, ka nepastāv sadarbība vai pilnvaru deleģēšana uz kompetentās iestādes atbildību starp minēto iestādi un tirgus uzņēmumiem, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību attiecībā uz atbilstību šīs regulas noteikumiem.
- (30) Lai konstatētu iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumus, kompetentajām iestādēm jābūt iespējai piekļūt privātām telpām un konfiscēt dokumentus. Piekļuve privātām telpām ir vajadzīga it sevišķi tad, ja persona, kas jau ir saņēmusi informācijas sniegšanas pieprasījumu, (pilnībā vai daļēji) to nenodrošina vai ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka, ja pieprasījums tiktu veikts, to nenodrošinātu vai ka dokumenti vai informācija, uz ko attiecas informācijas sniegšanas pieprasījums, tiktu pārvietota, manipulēta vai iznīcināta.
- (31) Esoši telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti ieguldījumu sabiedrībās, kas veic darījumus, un esoši telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti, kurus glabā telekomunikāciju operatori, ir svarīgas liecības, lai konstatētu un pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijas. Telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti var palīdzēt noteikt tās personas identitāti, kas ir atbildīga par nepatiesas vai maldinošas informācijas izplatīšanu, vai to, ka personas ir sazinājušās konkrētā brīdī un ka starp diviem vai vairāk cilvēkiem pastāv attiecības. [Lai Savienībā izveidotu vienlīdzīgus konkurences nosacījumus attiecībā uz kompetento iestāžu piekļuvi](#) telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem, kas ir telesakaru operatora vai ieguldījumu sabiedrības rīcībā, kompetentajām iestādēm būtu jāspēj pieprasīt telefonsarunu un datu plūsmas ierakstus, kas ir telesakaru operatora vai ieguldījumu sabiedrības rīcībā, ja eksistē pamatotas aizdomas, ka šādi ieraksti, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu, var būt svarīgi, lai pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulāciju, kas definēta [\[jaunajā MAD\]](#) un ar ko pārkāpj šo regulu un [\[jauno MAD\]](#). Telefonsarunu un datu plūsmas ieraksti neietver šādu sarunu un datu saturu.
- (32) Tā kā tirgus ļaunprātīga izmantošana ir iespējama pārrobežu mērogā un starp tirgiem, būtu jāpieprasa kompetentajām iestādēm sadarboties un nodrošināt informācijas apmaiņu ar citām kompetentajām un regulatīvajām iestādēm, kā arī ar EVTI, it sevišķi saistībā ar izmeklēšanām. Ja kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka citā dalībvalstī notiek vai ir notikusi tirgus ļaunprātīga izmantošana vai ka tas skar finanšu instrumentus, kas tiek tirgoti citā dalībvalstī, tai par to būtu jāpaziņo kompetentajai iestādei un EVTI. Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumos, kam ir pārrobežu ietekme, EVTI būtu jākoordinē izmeklēšana, ja to pieprasa viena no iesaistītajām kompetentajām iestādēm.
- (33) Lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un sadarbību ar trešo valstu iestādēm saistībā ar šīs regulas efektīvu izpildi, kompetentajām iestādēm būtu jāvienojas par sadarbības pasākumiem ar saviem partneriem trešās valstīs. Personas datu nodošana uz minēto vienošanos pamata atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvai 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un

šādu datu brīvu apriti²⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulai (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti²⁹.

- (34) Finanšu nozares uzraudzības un uzņēmējdarbības rīcības kodeksa atbilstīga regulējuma pamatā būtu jābūt spēcīgiem uzraudzības un sankciju režīmiem. Šajā nolūkā uzraudzības iestādēm būtu jābūt pietiekamām pilnvarām rīkoties un būtu jāspēj paļauties uz vienlīdzīgiem, spēcīgiem un preventīviem sankciju režīmiem pret jebkādiem pārkāpumiem finanšu jomā, kā arī sankcijām, kas ir efektīvi jāpiemēro. Tomēr augsta līmeņa darba grupa uzskatīja, ka pašlaik nav ieviests neviens no minētajiem elementiem. Komisijas 2010. gada 8. decembra paziņojumā par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē³⁰ ir pārskatītas pašreizējās sankciju pilnvaras un to praktiskā piemērošana, lai veicinātu sankciju konvergenci starp dažādām uzraudzības darbībām.
- (35) Tāpēc papildus tam, lai nodrošinātu regulatoriem efektīvus uzraudzības instrumentus un pilnvaras, administratīvu pasākumu, sankciju un soda naudu kopums būtu jānosaka, lai dalībvalstīs nodrošinātu kopēju pieeju un uzlabotu to preventīvo ietekmi. Nosakot administratīvās soda naudas, būtu jāņem vērā tādi faktori kā konstatētā finansiālā ieguvuma atdošana, pārkāpuma smagums un ilgums, vainu pastiprinoši vai mīkstinoši faktori, nepieciešamība pēc soda naudu preventīvas ietekmes un — attiecīgā gadījumā — būtu jāpiemēro atlaides, ja pārkāpējs sadarbojas ar kompetento iestādi. Pieņemot un publicējot sankcijas, būtu jāņem vērā pamattiesības, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, it sevišķi tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), tiesības uz personas datu aizsardzību (8. pants) un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants).
- (36) Ziņotāji vērš kompetento iestāžu uzmanību uz jaunu informāciju, un tas palīdz tām konstatēt iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijas, kā arī piemērot sankcijas šādos gadījumos. Tomēr ziņotājus var atturēt bailes no atriebības vai stimulu trūkums. Tāpēc ar šo regulu būtu jānodrošina atbilstīgi pasākumi, lai mudinātu ziņotājus brīdināt kompetentās iestādes par šīs regulas iespējamām pārkāpumiem un lai aizsargātu viņus no atriebības. Tomēr ziņotājiem būtu jābūt tiesībām uz stimuliem tikai tad, ja viņi dara zināmu jaunu informāciju, ko viņiem nav juridiska pienākuma atklāt, un ja šādas informācijas rezultātā tiek piemērotas sankcijas par šīs regulas pārkāpumu. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka to īstenotās ziņošanas shēmas ietver mehānismus, kas nodrošina atbilstīgu aizsardzību personai, par kuru tiek ziņots, it sevišķi saistībā ar tiesībām uz personas datu aizsardzību, un procedūras, lai nodrošinātu personas, par kuru tiek ziņots, tiesības uz aizstāvību un tikt uzklausītai, pirms par to tiek pieņemts lēmums, kā arī tiesības saņemt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saistībā ar lēmumu attiecībā uz to.
- (37) Tā kā dalībvalstis ir pieņēmušas tiesību aktus, lai īstenotu Direktīvu 2003/6/EK, un tā kā ir paredzēti deleģētie akti un īstenošanas tehniskie standarti, kas jāpieņem, pirms ieviešamais regulējums ir lietderīgi piemērojams, uz pietiekamu laiku ir jāatliek šīs regulas būtisku noteikumu piemērošana.

²⁸ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

²⁹ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

³⁰ Eiropas Komisijas paziņojums „Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē”, COM (2010) 716, 2010. gada 8. decembris.

- (38) Lai veicinātu vienmērīgu pāreju uz šīs regulas piemērošanu, tirgus prakses, kuras bija spēkā pirms šīs regulas stāšanās spēkā un kuras kompetentās iestādes bija pieņēmušas saskaņā ar Komisijas 2003. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 2273/2003, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK īsteno attiecībā uz atbrīvojumiem saistībā ar atpirkšanas programmām un finanšu instrumentu stabilizāciju³¹, lai piemērotu Direktīvas 2003/6/EK 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu, var turpināt piemērot, līdz ir pagājis viens gads pēc datuma, kurš noteikts kā šīs regulas efektīvas piemērošanas datums, ar nosacījumu, ka šīs tirgus prakses ir pazīnotas EVTI.
- (39) Šajā regulā ir ņemtas vērā pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā noteikts Līgumā, it sevišķi tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesības uz personas datu aizsardzību, vārda un informācijas brīvība, brīvība veikt uzņēmējdarbību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību, noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi, kā arī tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam par to pašu noziedzīgo nodarījumu. Šīm tiesībām piemērotie ierobežojumi atbilst minētās hartas 52. panta 1. punktam, jo ir nepieciešami, lai sasniegtu vispārējas nozīmes mērķus attiecībā uz ieguldītāju aizsardzību un finanšu tirgu integritāti, un ir paredzētas atbilstīgas tiesiskās garantijas, lai nodrošinātu, ka tiesības ir ierobežotas tikai tādā mērā, kāds nepieciešams, lai sasniegtu minētos mērķus, un ar pasākumiem, kas ir samērīgi ar sasniežamo mērķi. It sevišķi ir vajadzīga ziņošana par aizdomīgiem darījumiem, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes var konstatēt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu un piemērot sankcijas. Aizliegums mēģināt iesaistīties tirgus manipulācijās ir vajadzīgs, lai kompetentās iestādes varētu piemērot sankcijas šādiem mēģinājumiem, ja to rīcībā ir liecības par nodomu īstenot tirgus manipulācijas, pat ja nav iespējams konstatēt ietekmi uz tirgus cenām. Piekļuve datiem un telefonsarunu ierakstiem ir vajadzīga, lai nodrošinātu liecības un izmeklēšanas pavedienus uz iespējamu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulācijām, kā arī lai varētu konstatēt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu un piemērot sankcijas. Regulā paredzētie nosacījumi nodrošina atbilstību pamattiesībām. Pasākumi attiecībā uz ziņotājiem ir vajadzīgi, lai atvieglotu tirgus ļaunprātīgas izmantošanas konstatēšanu un lai nodrošinātu ziņotāja un personas, par kuru tiek ziņots, aizsardzību, arī viņu privātās dzīves, personas datu, tiesību tikt uzklausi un tiesību saņemt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā aizsardzību. Kopēju obligāto noteikumu ieviešana attiecībā uz administratīviem pasākumiem, sankcijām un soda naudām ir vajadzīga, lai nodrošinātu, ka salīdzināmiem tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pārkāpumiem piemēro salīdzināmas sankcijas, un lai nodrošinātu, ka piemērotās sankcijas ir samērīgas ar pārkāpumu. Šī regula nekādā ziņā neliedz dalībvalstīm piemērot to konstitucionālos noteikumus par preses brīvību un vārda brīvību plašsaziņas līdzekļos.
- (40) Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti³² un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs

³¹ OV L 336, 23.12.2003., 33. lpp.

³² OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

un par šādu datu brīvu apriti³³ reglamentē personas datu apstrādi, ko EVTI īsteno saskaņā ar šo regulu un dalībvalstu kompetento iestāžu uzraudzībā, it sevišķi dalībvalstu norīkotu neatkarīgu valsts iestāžu uzraudzībā. Jebkāдай informācijas apmaiņai vai nodošanai starp kompetentajām iestādēm būtu jānotiek saskaņā ar noteikumiem par personas datu nodošanu, kas paredzēti Direktīvā 95/46/EK. Un jebkāдай informācijas apmaiņai vai nodošanai, ko īsteno EVTI, būtu jānotiek saskaņā ar noteikumiem par personas datu nodošanu, kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 45/2001.

- (41) Šī regula un saskaņā ar to pieņemtie deleģētie akti, standarti un pamatnostādnes neskar Savienības konkurences noteikumu piemērošanu.
- (42) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus atbilstīgi Līguma 290. pantam. Proti, deleģētie akti jāpieņem attiecībā uz atpirkšanas programmu un finanšu instrumentu stabilizācijas nosacījumiem, 1. pielikumā uzskaitītajiem manipulatīvas rīcības rādītājiem, sliksni, lai noteiktu informācijas atklāšanas sabiedrībai pienākuma piemērošanu emisijas kvotu tirgus dalībniekiem, nosacījumiem, lai izstrādātu to personu sarakstus, kam ir pieejama iekšējā informācija, sliksni un nosacījumiem saistībā ar vadītāju darījumiem. Īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, atbilstīgi apspriestos, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina, lai attiecīgos dokumentus vienlaicīgi, laikus un pienācīgi nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (43) Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai nodrošinātu vienotus nosacījumu šīs regulas īstenošanai saistībā ar procedūrām, kuras piemēro, lai paziņotu par šīs regulas pārkāpumiem. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 183/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.
- (44) Finanšu pakalpojumu tehniskajiem standartiem būtu jānodrošina vienoti nosacījumi visā Savienībā attiecībā uz šajā regulā ietvertajiem jautājumiem. Tā kā EVTI ir struktūra, kuras rīcībā ir ļoti specializētas zināšanas, būtu efektīvi un lietderīgi uzticēt EVTI tādu regulatīvo un īstenošanas tehnisko standartu projektu izstrādi, kas nav saistīti ar politikas variantiem, un šo projektu iesniegšanu Komisijai.
- (45) Komisijai būtu jāpieņem EVTI izstrādātie regulatīvo un īstenošanas tehnisko standartu projekti, kuri attiecas uz tirdzniecības vietu procedūrām un pasākumiem, lai novērstu un konstatētu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī uz sistēmām un veidnēm, ko personas izmantos, lai konstatētu un paziņotu aizdomīgus rīkojumus un darījumus, un uz tehniskiem pasākumiem saistībā ar personu kategorijām, lai objektīvi atspoguļotu informāciju, kurā ir ieteikta ieguldījumu stratēģija, un lai atklātu konkrētas intereses vai norādes par interešu konfliktiem, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10.–14. pantu. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija sagatavošanās darbu laikā organizē atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī.
- (46) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas tehniskos standartus, pieņemot īstenošanas aktus saskaņā ar LESD 291. pantu un saskaņā ar Regulas (ES)

³³ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

Nr. 1093/2010 15. pantu. EVTI jāuztic īstenošanas tehnisko standartu projektu izstrāde un to iesniegšana Komisijai saistībā ar iekšējās informācijas atklāšanu, to personu sarakstu, kam ir pieejama iekšējā informācija, formātiem un procedūrām, kā arī sadarbības veidiem un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un EVTI.

- (47) Tā kā dalībvalstis pietiekamā mērā nevar sasniegt iecerētās rīcības mērķi, proti, novērst tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, ļaunprātīgi izmantojot iekšējo informāciju un īstenojot tirgus manipulācijas, un tādējādi minēto pasākumu mēroga un nozīmīguma dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā noteikts minētajā pantā, šī regula nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai vajadzīgās darbības.
- (48) Tā kā Direktīvas 2003/6/EK noteikumi vairs nav būtiski un pietiekami, šī direktīva būtu jāatceļ, sākot no [24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. Šajā regulā noteiktās prasības un aizliegumi ir cieši saistīti ar *MiFID* prasībām un aizliegumiem, tāpēc tie būtu jāsāk piemērot datumā, kad sāk piemērot *MiFID* pārskatīto redakciju,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. IEDAĻA

Priekšmets un darbības joma

1. pants Priekšmets

Ar šo regulu tiek izveidots kopējs tiesiskais regulējums attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, lai nodrošinātu finanšu tirgu integritāti Savienībā un uzlabotu ieguldītāju aizsardzību un uzticību šiem tirgiem.

2. pants Darbības joma

1. Šo regulu piemēro:

- (a) finanšu instrumentiem, kuri pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū vai par kuriem ir iesniegts pieteikums tirdzniecībai regulētā tirgū;
- (b) finanšu instrumentiem, kas tiek tirgoti *MTF* vai *OTF* vismaz vienā dalībvalstī;

- (c) darbībām vai darījumiem saistībā ar a) un b) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem neatkarīgi no tā, vai darbība vai darījums faktiski tiek veikts regulētā tirgū, *MTF* vai *OTF*;
 - (d) darījumiem, tostarp piedāvājumiem emisijas kvotu vai citu izsolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, izsolēs saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 1031/2010³⁴. Neskarot īpašus noteikumus, kas attiecas uz solījumiem, kas iesniegti izsolē, jebkuras šajā regulā noteiktās prasības un aizliegumi saistībā ar tirdzniecības rīkojumiem ir piemērojami šiem solījumiem.
2. Šīs regulas 7. un 9. pantu piemēro arī tādu finanšu instrumentu iegādei vai atsavināšanai, kuri nav minēti 1. punkta a) un b) apakšpunktā, bet kuru vērtība ir saistīta ar minētajā punktā norādītu finanšu instrumentu. Tas it sevišķi ietver atvasinātos finanšu instrumentus tāda kredītriska nodošanai, kas saistīts ar 1. punktā minēto finanšu instrumentu, un finanšu līgumiem attiecībā uz atšķirībām, kuras saistītas ar šādu finanšu instrumentu.
3. Šīs regulas 8. un 10. pantu piemēro arī darījumiem, tirdzniecības rīkojumiem un citām darbībām, kas saistītas ar:
- (a) finanšu instrumentu veidiem, tai skaitā atvasināto finanšu instrumentu līgumiem vai atvasinātajiem finanšu instrumentiem kredītriska nodošanai, ja darījums, rīkojums vai darbība ietekmē, var ietekmēt vai tiem ir paredzēts ietekmēt 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto finanšu instrumentu;
 - (b) preču aktuāllīgumiem, kas nav vairumtirdzniecības energoprodukti, ja darījums, rīkojums vai darbība ietekmē, var ietekmēt vai tiem ir paredzēts ietekmēt 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto finanšu instrumentu;
 - (c) finanšu instrumentu veidiem, tostarp atvasināto finanšu instrumentu līgumiem vai atvasinātajiem finanšu instrumentiem kredītriska nodošanai, ja darījums, rīkojums vai darbība ietekmē, var ietekmēt vai tiem ir paredzēts ietekmēt preču aktuāllīgumus.
4. Šīs regulas prasības un aizliegumus piemēro Savienībā un ārpus tās veiktām darbībām saistībā ar 1.–3. punktā minētajiem instrumentiem.

³⁴

Komisijas 2010. gada 12. novembra Regula (ES) Nr. 1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā, OV L 302, 18.11.2010., 1. lpp.

2. IEDAĻA

IZSLĒGŠANA NO DARBĪBAS JOMAS

3. pants

Atbrīvojumi attiecībā uz atpirkšanas programmām un stabilizāciju

1. Šīs regulas 9. un 10. pantā paredzētie aizliegumi neattiecas uz tirdzniecību ar pašu akcijām atpirkšanas programmās, ja visa informācija par programmu tiek atklāta pirms tirdzniecības sākšanas, ja kompetentajai iestādei un pēc tam arī sabiedrībai tirdzniecības darījumus atklāj saistībā ar atpirkšanas programmu un ja tiek ievēroti atbilstīgi ierobežojumi attiecībā uz cenu un apmēru.
2. Šīs regulas 9. un 10. pantā paredzētie aizliegumi neattiecas uz tirdzniecību ar pašu akcijām finanšu instrumentu stabilizācijai, ja stabilizācijas darbības veic ierobežotā laikā, ja tiek atklāta attiecīgā informācija par stabilizāciju un ja tiek ievēroti atbilstīgi ierobežojumi attiecībā uz cenu.
3. Komisija, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, nosaka pasākumus, lai paredzētu nosacījumus, kādi jāievēro 1. un 2. punktā minētajām atpirkšanas programmām un stabilizācijas pasākumiem, tajā skaitā nosacījumus attiecībā uz tirdzniecību, ierobežojumiem attiecībā uz laiku un apmēru, informācijas atklāšanas un ziņojumu sniegšanas pienākumiem, kā arī cenām.

4. pants

Atbrīvojumi attiecībā uz monetārajām un publiskā sektora parāda pārvaldības darbībām un klimata politikas darbībām

1. Šo regulu nepiemēro darījumiem, rīkojumiem vai darbībām, ko veic dalībvalsts, Eiropas Centrālo banku sistēma, dalībvalsts centrālā banka, jebkura cita dalībvalsts ministrija, aģentūra vai īpašam nolūkam dibināta sabiedrība vai jebkura persona, kura rīkojas minēto iestāžu vārdā, īstenojot monetāro, valūtas maiņas likmju vai valsts parāda pārvaldību, un — tādas dalībvalsts gadījumā, kas ir federāla valsts, — darījumiem, rīkojumiem vai darbībām, kuras veic federācijas loceklis. Regulu nepiemēro arī tādiem darījumiem, rīkojumiem vai darbībām, ko veic Savienība, vairāku dalībvalstu īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, Eiropas Investīciju banka, starptautiska finanšu iestāde, kuru izveidojušas divas vai vairāk dalībvalstis un kuras mērķis ir mobilizēt finansējumu un sniegt finansiālu palīdzību saviem locekļiem, kas saskaras ar smagām finansējuma problēmām vai kam draud šādas problēmas, vai Eiropas finanšu stabilitātes instruments.
2. Šo regulu nepiemēro dalībvalsts, Eiropas Komisijas vai jebkuras citas oficiāli norīkotas struktūras — vai personas, kas rīkojas minēto iestāžu vārdā, — darbībai, kura attiecas uz emisijas kvotām un kuru veic, īstenojot Savienības klimata politiku.

3. IEDAĻA

DEFINĪCIJAS

5. pants Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1. „finanšu instruments” ir jebkurš instruments Regulas [MiFIR] 2. panta 1. punkta 8. apakšpunkta nozīmē;
2. „regulēts tirgus” ir Savienības daudzpusēja sistēma Regulas [MiFIR] 2. panta 1. punkta 5. apakšpunkta nozīmē;
3. „daudzpusēja tirdzniecības sistēma (MTF)” ir Savienības daudzpusēja sistēma Regulas [MiFIR] 2. panta 1. punkta 6. apakšpunkta nozīmē;
4. „organizēta tirdzniecības sistēma (OTF)” ir Savienības shēma vai sistēma Regulas [MiFIR] 2. panta 1. punkta 7. apakšpunkta nozīmē;
5. „tirdzniecības vieta” ir shēma vai sistēma Savienībā, kā minēts Regulas [MiFIR] 2. panta 1. punkta 26. apakšpunktā;
6. „MVU izaugsmes tirgus” ir Savienības MTF Direktīvas [jaunā MiFID] 4. panta 1. punkta 17. apakšpunkta nozīmē;
7. „kompetentā iestāde” ir saskaņā ar 16. pantu norīkota kompetentā iestāde;
8. „persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona;
9. „prece” atbilst šā termina nozīmei Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006³⁵ 2. panta 1. punktā;
10. „preču aktuāllīgums” ir jebkurš līgums par tādu preču piegādi, kuras tirgo aktuāltirgū un kuras piegādā nekavējoties pēc norēķina veikšanas par darījumu, ietverot jebkādu atvasināto finanšu instrumentu līgumu, par ko norēķins ir jāveic fiziski;
11. „aktuāltirgus” ir preču tirgus, kurā par precēm norēķinās skaidrā naudā un kurā preces piegādā nekavējoties pēc norēķina veikšanas par darījumu;
12. „atpirkšanas programma” ir tirdzniecība ar pašu akcijām saskaņā ar Padomes Direktīvas 77/91/EEK³⁶ 19.–24. pantu;

³⁵ Komisijas 2006. gada 10. augusta Regula (EK) Nr. 1287/2006, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību pienākumu vest uzskaiti, darījumu pārskatu sniegšanu, tirgus pārskatāmību, finanšu instrumentu pielaidi tirdzniecībai un šajā direktīvā definētajiem terminiem [OV L 241, 2.9.2006., 1. lpp.].

13. „algoritmisks tirdzniecības darījums” ir finanšu instrumentu tirdzniecība, izmantojot datoru algoritmus, Direktīvas [jaunā *MiFID*] 4. panta 1. punkta 37. apakšpunkta nozīmē;
14. „emisijas kvotas” ir finanšu instrumenti, kā noteikts Direktīvas [jaunā *MiFID*] I pielikuma C daļas 11. punktā;
15. „emisijas kvotu tirgus dalībnieks” ir jebkura persona, kas iesaistās emisijas kvotu darījumos, tostarp veic tirdzniecības rīkojumu;
16. „finanšu instrumenta emitents” ir emitents, kā noteikts Direktīvas 2003/71/EK³⁷ 2. panta 1. punkta h) apakšpunktā;
17. „ACER” ir Energoregulatoru sadarbības aģentūra, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 713/2009³⁸;
18. „vairumtirdzniecības energoprodukts” atbilst šā termina nozīmei [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. .. par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību]³⁹ 2. panta 4. punktā;
19. „valsts regulatīvā iestāde” atbilst šā termina nozīmei [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. .. par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību]⁴⁰ 2. panta 7. punktā.

4. IEDAĻA

IEKŠĒJĀ INFORMĀCIJA, IEKŠĒJĀS INFORMĀCIJAS ĻAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA UN TIRGUS MANIPULĀCIJAS

6. pants *Iekšējā informācija*

1. Šajā regulā iekšējā informācija ir šāda informācija:
 - (a) precīza rakstura informācija, kas nav nodota atklātībai un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentu emitentiem vai vienu vai

³⁶ Padomes 1976. gada 13. decembra Otrā direktīva 77/91/EEK par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko saistībā ar akciju sabiedrību veidošanu un to kapitāla saglabāšanu un mainīšanu dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma 58. panta otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses [OV L 26, 31.1.1977., 1. lpp.].

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīva 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem, OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 713/2009, ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru, OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. .. par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. .. par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību.

vairākiem finanšu instrumentiem, un kas, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo finanšu instrumentu cenas vai saistīto atvasināto finanšu instrumentu cenas;

- (b) saistībā ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem — precīza rakstura informācija, kas nav nodota atklātībai un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem šādiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem vai uz saistītu preču aktuāllīgumu, un kas, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo atvasināto finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu cenas; sevišķi informācija, kas ir jānodod atklātībai saskaņā ar normatīvajiem noteikumiem Savienības vai dalībvalstu līmenī, tirgus noteikumiem, līgumiem vai tradīcijām attiecīgajos preču atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai aktuāltirgos;
 - (c) saistībā ar emisijas kvotām vai citiem izolītajiem produktiem, kas pamatojas uz emisijas kvotām, — precīza rakstura informācija, kura nav nodota atklātībai, kura tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem šādiem instrumentiem un kura, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo instrumentu cenas vai saistīto atvasināto finanšu instrumentu cenas;
 - (d) attiecībā uz personām, kam uzticēts izpildīt rīkojumus par finanšu instrumentiem, tā ir arī informācija, kuru sniedzis kāds klients un kura saistīta ar klienta finanšu instrumentu rīkojumiem, kas vēl nav izpildīti, un kura ir precīza rakstura un tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentu emitentiem vai vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem, un kura, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt minēto finanšu instrumentu cenas vai saistīto atvasināto finanšu instrumentu cenas;
 - (e) informācija, kas nav ietverta a), b), c) vai d) apakšpunktā un kas attiecas uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentu emitentiem vai vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem, kā arī kas parasti nav publiski pieejama, bet ko, ja to atklātu saprātīgam ieguldītājam, kurš regulāri veic darījumus tirgū, turklāt ar attiecīgo finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu, šī persona uzskatītu par būtisku, pieņemot lēmumu par nosacījumiem, ar kādiem vajadzētu veikt darījumus ar finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu.
2. Piemērojot 1. punktu, uzskata, ka informācijai ir precīzs raksturs, ja tā norāda uz pastāvošu apstākļu kopumu vai tādu apstākļu kopumu, par kuriem ir pamats uzskatīt, ka tie iestāsies, vai arī bijušu notikumu vai notikumu, par ko ir pamats uzskatīt, ka tas notiks, un ja tā ir pietiekami specifiska, lai ļautu izdarīt secinājumu par šā apstākļu kopuma vai notikuma iespējamo ietekmi uz finanšu instrumentu, saistīto preču aktuāllīgumu vai izolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, cenām.
3. Lai piemērotu 1. punktu, „informācija, kas, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo finanšu instrumentu, saistīto preču aktuāllīgumu vai izolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, cenas”, ir informācija, ko saprātīgs ieguldītājs, iespējams, izmantotu kā daļēju pamatu ieguldījumu lēmumiem.

7. pants

Iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un neatbilstīga atklāšana

1. Šīs regulas nolūkiem iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana notiek, ja personas rīcībā ir iekšējā informācija un tā šo informāciju izmanto, par saviem vai trešās personas līdzekļiem tieši vai netieši iegādājoties vai atsavinot finanšu instrumentus, uz kuriem attiecas šī informācija. Iekšējās informācijas izmantošanu, lai atceltu vai mainītu rīkojumu attiecībā uz finanšu instrumentu, uz ko attiecas šī informācija, ja rīkojums tika veikts, pirms attiecīgās personas rīcībā bija iekšējā informācija, arī uzskata par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu.
2. Šīs regulas nolūkiem mēģinājums iesaistīties iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā notiek, ja personas rīcībā ir iekšējā informācija un tā mēģina šo informāciju izmantot, par saviem vai trešās personas līdzekļiem tieši vai netieši iegādājoties vai atsavinot finanšu instrumentus, uz kuriem attiecas šī informācija. Mēģinājumu, izmantojot iekšējo informāciju, atcelt vai mainīt rīkojumu attiecībā uz finanšu instrumentu, uz ko attiecas šī informācija, ja rīkojums tika veikts, pirms attiecīgās personas rīcībā bija iekšējā informācija, arī uzskata par mēģinājumu ļaunprātīgi izmantot iekšējo informāciju.
3. Šīs regulas nolūkiem persona iesaka vai mudina citu personu iesaistīties iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā, ja šīs personas rīcībā ir iekšējā informācija un tā iesaka vai mudina, pamatojoties uz iekšējo informāciju, citu personu iegādāties vai atsavināt finanšu instrumentus, uz ko attiecas šī informācija.
4. Šīs regulas nolūkiem iekšējās informācijas neatbilstīga atklāšana notiek, ja personas rīcībā ir iekšējā informācija un tā atklāj iekšējo informāciju citai personai, izņemot, ja šādu atklāšanu īsteno saskaņā ar pienākumu normālu izpildi atbilstīgi nodarbinātības vai profesijas nosacījumiem.
5. Šā panta 1., 2., 3. un 4. punktu piemēro ikvienai personai, kuras rīcībā ir iekšējā informācija saistībā ar kādu no šīm situācijām:
 - (a) persona ir emitenta administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekle;
 - (b) personai ir līdzdalība emitenta kapitālā;
 - (c) personai ir piekļuve informācijai saistībā ar savu pienākumu izpildi atbilstīgi nodarbinātības vai profesijas nosacījumiem;
 - (d) persona ir iesaistīta noziedzīgās darbībās.

Šā panta 1., 2., 3. un 4. punktu piemēro arī jebkurai iekšējai informācijai, ko persona ieguvusi apstākļos, kuri nav minēti a)–d) apakšpunktā, un par ko persona zina vai tai būtu jāzina, ka tā ir iekšējā informācija.

6. Ja 1. un 2. punktā minētā persona ir juridiska persona, minēto punktu noteikumus piemēro arī attiecībā uz fiziskām personām, kas piedalās lēmumā — vai ietekmē lēmumu — iegādāties vai realizēt vai mēģināt iegādāties vai atsavināt instrumentu par attiecīgās juridiskās personas līdzekļiem.

7. Ja 1. punktā minētā persona ir juridiska persona, šā punkta noteikumus nepiemēro juridiskās personas darījumam, ja šī juridiskā persona ir ieviesusi efektīvus pasākumus, kas nodrošina, ka neviena persona, kuras rīcībā ir ar attiecīgo darījumu saistīta iekšējā informācija, neiesaistās lēmuma pieņemšanā un nerīkojas tā, lai ietekmētu lēmumu, un nekādi nesazinās ar lēmumu pieņemšanā iesaistītajām personām, kam informāciju varētu nodot vai varētu norādīt uz šādas informācijas esību.
8. Šī panta 1. punktu nepiemēro darījumiem, kas veikti, izpildot saistības iegādāties vai realizēt finanšu instrumentus, ja minētās saistības izriet no vienošanās, kura noslēgta, pirms attiecīgā persona ieguva iekšējo informāciju, vai izpildot juridiskas vai regulatīvas saistības, kas radušās, pirms attiecīgā persona ieguva iekšējo informāciju.
9. Saistībā ar emisijas kvotu vai citu produktu, ko izsola, pamatojoties uz emisijas kvotām, izsolēm, kuras organizē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1031/2010, 1. punktā paredzēto aizliegumu piemēro arī iekšējās informācijas izmantošanai, ja persona, kam ir zināma iekšējā informācija, iesniedz, maina vai atsauc piedāvājumu par saviem vai trešās personas līdzekļiem.

8. pants

Tirgus manipulācijas

1. Šajā regulā tirgus manipulācijas ir šādas darbības:
 - (a) iesaistīšanās darījumā, tirdzniecības rīkojuma veikšana vai cita darbība, kam ir šādas sekas:
 - tā sniedz vai var sniegt nepatiesas vai maldinošas norādes attiecībā uz finanšu instrumenta vai saistītā preču aktuāllīguma piedāvājumu, pieprasījumu vai cenu,
 - tā nodrošina vai var nodrošināt viena vai vairāku finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu cenas neraksturīgu vai mākslīgu līmeni;
 - (b) iesaistīšanās darījumā, tirdzniecības rīkojuma veikšana vai cita rīcība, kas ietekmē viena vai vairāku finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu cenu, izmantojot fiktīvas procedūras vai cita veida krāpšanu vai viltu;
 - (c) tādas informācijas izplatīšana — izmantojot informācijas līdzekļus, tostarp internetu, vai kādus citus līdzekļus —, kurai ir a) apakšpunktā minētās sekas, ja šo informāciju izplatījusī persona zināja vai tai bija jāzina, ka šī informācija ir nepatiesa vai maldinoša; saistībā ar informācijas izplatīšanu žurnālistikas nolūkos šādu informācijas izplatīšanu novērtē, ņemot vērā noteikumus, kas piemērojami preses un vārda brīvībai citos informācijas līdzekļos, ja vien:
 - šīs personas tieši vai netieši negūst kādu labumu vai peļņu no attiecīgās informācijas izplatīšanas,
 - informācijas atklāšana vai izplatīšana netiek īstenota, lai maldinātu tirgu saistībā ar finanšu instrumentu piedāvājumu, pieprasījumu vai cenu.

2. Šajā regulā mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās ir šādas darbības:
- (a) mēģinājums iesaistīties darījumā, mēģinājums veikt tirdzniecības rīkojumu vai mēģinājums iesaistīties jebkādā citā darbībā, kā noteikts 1. punkta a) vai b) apakšpunktā;
 - (b) mēģinājums izplatīt informāciju, kā noteikts 1. punkta c) apakšpunktā.
3. Šādu rīcību uzskata par tirgus manipulācijām vai mēģinājumiem iesaistīties tirgus manipulācijās:
- (a) dominējoša stāvokļa nodrošināšana kādai personai vai personu grupai, kas sadarbojas, attiecībā uz kāda finanšu instrumenta vai saistītu preču aktuāllīgumu piedāvājumu vai pieprasījumu, tieši vai netieši nosakot pirkšanas vai pārdošanas cenas vai radot citus negodīgas tirdzniecības apstākļus;
 - (b) finanšu instrumentu pirkšana vai pārdošana tirgus slēgšanas brīdī, tādējādi maldinot ieguldītājus, kuri darbojas, pamatojoties uz slēgšanas cenām;
 - (c) rīkojumu nosūtīšana tirdzniecības vietai, izmantojot algoritmiskos tirdzniecības darījumus, tajā skaitā tirdzniecības darījumus ar mazu laika intervālu, bez nodoma iesaistīties tirdzniecībā, bet lai:
 - traucētu vai aizkavētu tirdzniecības vietas tirdzniecības shēmas darbību,
 - citām personām apgrūtinātu patiesu rīkojumu noteikšanu tirdzniecības vietas tirdzniecības shēmā,
 - radītu nepatiesu vai maldinošu priekšstatu par finanšu instrumenta piedāvājumu vai pieprasījumu;
 - (d) tādu priekšrocību izmantošana, ko dod gadījuma rakstura vai regulāra pieeja tradicionālajiem vai elektroniskajiem informācijas līdzekļiem, izsakot viedokli par kādu finanšu instrumentu (vai netieši par tā emitentu) pēc tam, kad iegūtas minēto finanšu instrumentu vai saistīto preču aktuāllīgumu pozīcijas, kā arī peļņas gūšana no minētā instrumenta vai saistītā preču aktuāllīguma cenas izmaiņām pēc minētā viedokļa izteikšanas par šā instrumenta vai saistītā preču aktuāllīguma cenu, tajā pašā laikā atbilstīgi un efektīvi nenododot atklātībai šo interešu konfliktu;
 - (e) emisijas kvotu vai saistītu atvasināto finanšu instrumentu pirkšana vai pārdošana sekundārajā tirgū pirms izsoles, ko organizē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1031/2010, tieši vai netieši nosakot izsolāmo produktu izsoles līdzsvara cenu neraksturīgā vai mākslīgā līmenī vai maldinot solītājus, kuri izsolēs izsaka piedāvājumus.
4. Lai piemērotu 8. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, kā arī neskarot 3. punktā izklāstītos rīcības veidus, I pielikumā ir noteikti daži neizsmeljoši rādītāji, kas saistīti ar fiktīvu procedūru vai cita veida krāpšanas vai viltus izmantošanu, un neizsmeljoši rādītāji, kuri saistīti ar nepatiesām vai maldinošām norādēm un ar cenu nodrošināšanu.

5. Komisija, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, var pieņemt pasākumus, kas nosaka I pielikumā izklāstītos rādītājus, lai precizētu to elementus un ņemtu vērā tehniskās tendences finanšu tirgos.

2. NODAĻA

IEKŠĒJĀS INFORMĀCIJAS ĻAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA UN TIRGUS MANIPULĀCIJAS

9. pants

Iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un neatbilstīgas atklāšanas aizliegums

Persona nedrīkst:

- (a) iesaistīties vai mēģināt iesaistīties iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā;
- (b) ieteikt citai personai vai mudināt to iesaistīties iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā;
- (c) neatbilstīgi atklāt iekšējo informāciju.

10. pants

Tirgus manipulāciju aizliegums

Persona nedrīkst iesaistīties tirgus manipulācijās vai mēģināt iesaistīties tirgus manipulācijās.

11. pants

Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršana un konstatēšana

- 1. Ikviena persona, kuras uzņēmējdarbība ir tirdzniecības vieta, pieņem un uztur efektīvus pasākumus un procedūras saskaņā ar Direktīvas [jaunā MiFID] [31. un 56. pantu, lai novērstu un konstatētu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.
- 2. Ikviena persona, kuras darba uzdevums ietver darījumu sistematizēšanu vai izpildi, ievieš sistēmas, lai konstatētu un ziņotu par rīkojumiem un darījumiem, kas varētu būt iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana, tirgus manipulācijas vai mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās vai iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā. Ja šai personai ir pamatotas aizdomas, ka rīkojums vai darījums ar kādu finanšu instrumentu neatkarīgi no tā, vai tas ir veikts vai izpildīts tirdzniecības vietā vai ārpus tās, varētu būt iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana, tirgus manipulācijas vai mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās vai iekšējās informācijas ļaunprātīgā izmantošanā, šī persona nekavējoties informē kompetento iestādi.
- 3. EVTI izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektus, lai noteiktu atbilstīgus pasākumus un procedūras, kuras izmanto ar mērķi nodrošināt atbilstību 1. punktā

noteiktajām prasībām, un lai noteiktu sistēmas un paziņošanas veidnes, kuras jāizmanto ar mērķi nodrošināt atbilstību 2. punktā noteiktajām prasībām.

EVTI šos pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [...].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

3. NODAĻA

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS

12. pants

Iekšējās informācijas atklāšana sabiedrībai

1. Finanšu instrumenta emitents pēc iespējas ātrāk sniedz sabiedrībai iekšēju informāciju, kas ir tieši saistīta ar emitentu, un uz atbilstīgu laiku savā interneta vietnē publicē visu iekšējo informāciju, kura tam ir jāatklāj sabiedrībai.
2. Emisijas kvotu tirgus dalībnieks efektīvi un laikus publisko iekšējo informāciju par emisijas kvotām, kas ir dalībnieka rīcībā saistībā ar tā uzņēmējdarbību, ietverot aviācijas darbības, kā noteikts Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, vai iekārtas minētās direktīvas 3. panta e) apakšpunkta nozīmē, kuras pieder attiecīgajam dalībniekam vai mātesuzņēmumam, vai saistītam uzņēmumam vai kuras tie kontrolē, vai par kurām dalībnieks, tā mātesuzņēmums vai saistītais uzņēmums ir atbildīgs saistībā ar darbības jautājumiem — vai nu kopumā, vai daļēji. Attiecībā uz iekārtām šāda informācijas atklāšana ietver informāciju, kas attiecas uz iekārtu jaudu un izmantošanu, ietverot šādu iekārtu plānotu vai neplānotu nepiecieamību.

Pirmo daļu nepiemēro emisijas kvotu tirgus dalībniekam, ja tam piederošo vai tā kontrolēto vai atbildības jomā esošo iekārtu vai aviācijas darbību emisijas iepriekšējā gadā nepārsniedza oglekļa dioksīda ekvivalenta minimālo sliekšni un ja — gadījumā, ja tajās veic sadedzināšanas darbības — to nominālā ievadītā siltuma jauda nepārsniedza minimālo sliekšni.

Komisija, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, paredz pasākumus, nosakot oglekļa dioksīda ekvivalenta minimālo sliekšni un nominālās ievadītās siltuma jaudas minimālo sliekšni, lai varētu piemērot otrajā daļā paredzēto atbrīvojumu.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro informācijai, kas ir iekšējā informācijai tikai saskaņā ar 6. panta 1. punkta e) apakšpunktu.
4. Neskarot 5. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kas nepiemēro atbrīvojumu saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, var uz savu atbildību aizkavēt iekšējās informācijas atklāšanu sabiedrībai, kā minēts 1. punktā, lai neapdraudētu savas likumīgās intereses, ar noteikumu, ka ir atbilstība šādiem nosacījumiem:

- informācijas neatklāšana nevar maldināt sabiedrību;
- finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks var nodrošināt šīs informācijas konfidencialitāti.

Ja finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks ir aizkavējis iekšējās informācijas atklāšanu saskaņā ar šo punktu, tas informē kompetento iestādi, ka informācijas atklāšana tika aizkavēta, tūlīt pēc tam, kad informācija tiek atklāta sabiedrībai.

5. Kompetentā iestāde var atļaut finanšu instrumenta emitentam aizkavēt iekšējās informācijas atklāšanu sabiedrībai ar noteikumu, ka ir atbilstība šādiem nosacījumiem:

- informācija ir sistēmiski svarīga;
- tās publiskošanas aizkavēšana ir sabiedrības interesēs;
- ir iespējams nodrošināt informācijas konfidencialitāti.

Šo atļauju sniedz rakstiski. Kompetentā iestāde nodrošina, ka aizkavējums ir tikai tik ilgs, cik tas ir vajadzīgs sabiedrības interesēs.

Kompetentā iestāde vismaz reizi nedēļā pārbauda, vai aizkavējums joprojām ir atbilstīgs, un nekavējoties atceļ atļauju, ja vairs nav atbilstības a), b) vai c) apakšpunkta nosacījumiem.

6. Ja finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kas nav atbrīvots saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, vai persona, kura rīkojas tā vārdā vai par tā līdzekļiem, atklāj jebkādu iekšējo informāciju kādai trešai personai, īstenojot parastus pienākumus, kas izriet no nodarbinātības vai profesijas nosacījumiem, kā minēts 7. panta 4. punktā, šai personai ir šī informācija pilnībā un faktiski jāatklāj sabiedrībai — vienlaikus plānotas atklāšanas gadījumā un nekavējoties neplānotas atklāšanas gadījumā. Šo punktu nepiemēro tad, ja personai, kas saņem šo informāciju, jāievēro konfidencialitātes pienākums neatkarīgi no tā, vai šo pienākumu paredz tiesību akti, noteikumi, statūti vai līgums.
7. Iekšējo informāciju, kas saistīta ar finanšu instrumentu emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgū, tirdzniecības vieta var publicēt savā tīmekļa vietnē, nevis emitenta tīmekļa vietnē, ja tirdzniecības vieta izvēlas emitentiem šajā tirgū piedāvāt šādu iespēju. Šādā gadījumā uzskata, ka emitents ir izpildījis 1. punktā paredzēto pienākumu.
8. Šo pantu nepiemēro emitentiem, kas nav pieprasījuši vai apstiprinājuši savu finanšu instrumentu pieņemšanu dalībvalsts regulētā tirgū vai — tāda instrumenta gadījumā, kas tiek tirgots tikai *MTF* vai *OTF*, — nav pieprasījuši vai apstiprinājuši savu finanšu instrumentu tirdzniecību dalībvalsts *MTF* vai *OTF*.
9. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu:
 - tehniskās procedūras iekšējās informācijas atklāšanai sabiedrībai, kā minēts 1., 6. un 7. punktā;

- tehniskās procedūras iekšējās informācijas atklāšanas sabiedrībai aizkavēšanai, kā minēts 4. un 5. punktā.

EVTI šos pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [..].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

13. pants

To personu saraksti, kurām ir pieejama iekšējā informācija

1. Finanšu instrumentu emitenti vai emisijas kvotu tirgus dalībnieki, kam nepiemēro atbrīvojumui saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, un jebkura persona, kura rīkojas to vārdā vai par to līdzekļiem:
 - sagatavo sarakstus ar personām, kas pie viņiem strādā saskaņā ar darba līgumu vai citiem nosacījumiem un kam ir pieejama iekšējā informācija;
 - regulāri atjaunina šo sarakstu;
 - pēc pieprasījuma pēc iespējas ātrāk iesniedz šo sarakstu kompetentajai iestādei.
2. Finanšu instrumentu emitenti, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirdzniecībai MVU izaugsmes tirgos, ir atbrīvoti no pienākuma sagatavot šādu sarakstu. Tomēr, ja kompetentā iestāde to pieprasa saistībā ar savām uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijām, emitents kompetentajai iestādei iesniedz sarakstu, norādot pie tā strādājošās personas, kam ir pieejama iekšējā informācija.
3. Šo pantu nepiemēro emitentiem, kas nav pieprasījuši vai apstiprinājuši savu finanšu instrumentu pieņemšanu dalībvalsts regulētā tirgū vai — tāda instrumenta gadījumā, kas tiek tirgots tikai *MTF* vai *OTF*, — nav pieprasījuši vai apstiprinājuši savu finanšu instrumentu tirdzniecību dalībvalsts *MTF* vai *OTF*.
4. Komisija, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, nosaka pasākumus, paredzot 1. punktā minētā saraksta saturu, kurā iekļauj informāciju attiecībā uz identitātēm un iemesliem, kādēļ personas ir jāietver to personu sarakstā, kam ir pieejama iekšējā informācija, un nosacījumus, ar kādiem finanšu instrumentu emitentiem vai emisijas kvotu tirgus dalībniekiem, vai struktūrām, kas rīkojas to vārdā, ir jā sagatavo šāds saraksts, ietverot nosacījumus, ar kādiem šādi saraksti jāatjaunina, laiku, cik ilgi tie jāglabā, un tajā iesaistīto personu atbildības jomas.
5. Saistībā ar emisijas kvotu vai citu izolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, izolēm, kuras organizē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1031/2010, šo pantu piemēro arī visām izsoļu platformām, visiem izsolītājiem un izsoles uzraugam.
6. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu precīzu formātu to personu sarakstiem, kam ir pieejama iekšējā informācija, un to, kā ir jāatjaunina šajā pantā minētie saraksti.

EVTI šos pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [..].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

14. pants Vadītāju darījumi

1. Personas, kuras pilda vadības pienākumus finanšu instrumenta emitentsabiedrībā vai emisijas kvotu tirgus dalībnieka uzņēmumā, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, kā arī personas, kuras ir ar tām cieši saistītas, nodrošina, ka sabiedrībai tiek atklāta informācija par tādu darījumu esību, kas tiek veikti par to līdzekļiem saistībā ar šā emitenta akcijām vai ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem, vai citiem finanšu instrumentiem, kuri ir ar tiem saistīti, vai ar emisijas kvotām. Šādas personas nodrošina, ka informācija tiek publiskota divu darbdienu laikā pēc darījuma veikšanas.
2. Saskaņā ar šā panta 1. punktu darījumi, kas ir jāpaziņo, ietver:
 - finanšu instrumentu ieķīlāšanu vai aizdevumus, ko īsteno 1. punktā minētā persona vai ko īsteno tās vārdā;
 - darījumus, ko veic portfeļa vadītājs vai cita persona 1. punktā minētās personas vārdā, tostarp darījumus, kuros šis vadītājs vai cita persona izmanto rīcības brīvību.
3. Šā panta 1. punktu nepiemēro darījumiem, kuru kopsumma ir mazāka par 20 000 euro viena kalendārā gada laikā.
4. Saistībā ar emisijas kvotu vai citu izolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, izolēm, kuras organizē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1031/2010, šo pantu piemēro arī visām izsoļu platformām, visiem izsolītājiem un izsoles uzraugam.
5. Komisija, izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, var pieņemt pasākumus, ar ko groza 3. punktā noteikto sliekšni, ņemot vērā tendences finanšu tirgos.
6. Komisija, izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar 31. pantu, pieņem pasākumus, precizējot to personu profesionālos pienākumus, par kurām uzskata, ka tās veic vadītāja funkcijas, kā minēts 1. punktā, kā arī precizējot saistības, tostarp radniecības vai no ģimenes statusa vai līgumiskām attiecībām izrietošas saiknes, ko uzskata par ciešām personīgām saiknēm, un 2. punktā minēto darījuma iezīmes, kurām pastāvēt sāk piemērot šo pienākumu, kā arī informāciju, kas jāpublisko, un sabiedrības informēšanas līdzekļus.

15. pants Ieguldījumu ieteikumi un statistikas dati

1. Personas, kas sagatavo vai izplata informāciju, ar kuru rekomendē vai iesaka ieguldījumu stratēģiju un kura paredzēta izplatīšanas kanāliem vai sabiedrībai,

atbilstīgi gādā par to, lai šāda informācija būtu objektīvi atspoguļota, un savas intereses vai norāda uz interešu konfliktiem saistībā ar finanšu instrumentiem, uz ko šī informācija attiecas.

2. Publiskā sektora iestādes, kas izplata statistikas datus, kuri var būtiski ietekmēt finanšu tirgus, izplata tos objektīvi un pārredzami.
3. EVTI izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektus, lai noteiktu tehniskos pasākumus attiecībā uz 1. punktā minētajām dažādajām personu kategorijām, uz informācijas, ar ko iesaka ieguldījumu stratēģiju, objektīvu atspoguļošanu, kā arī uz konkrētu interešu un norāžu par interešu konfliktiem atklāšanu.

EVTI šos pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [...].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

4. NODAĻA

EVTI UN KOMPETENTĀS IESTĀDES

16. pants *Kompetentās iestādes*

Neskarot tiesu iestāžu kompetenču jomas, katra dalībvalsts atbilstoši šai regulai norīko vienu administratīvu kompetento iestādi. Kompetentā iestāde nodrošina, ka tās teritorijā tiek piemēroti šīs regulas noteikumi attiecībā uz visām tās teritorijām veiktajām darbībām un darbībām, kas tiek veiktas ārvalstīs, saistībā ar instrumentiem, kuri pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū, par kuriem iesniegts pieteikums tirdzniecībai šādā tirgū vai kuri tiek tirgoti *MTF* vai *OTF*, kas darbojas to teritorijā. Dalībvalstis attiecīgi informē Komisiju, EVTI un citu dalībvalstu kompetentās iestādes.

17. pants *Kompetento iestāžu pilnvaras*

1. Kompetentās iestādes savas funkcijas īsteno kādā no šādiem veidiem:
 - (a) tieši;
 - (b) sadarbībā ar citām iestādēm vai tirgus uzņēmumiem;
 - (c) uz savu atbildību deleģējot savas pilnvaras šādām iestādēm vai tirgus uzņēmumiem;
 - (d) izmantojot kompetentās tiesu iestādes.
2. Lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm atbilstīgi valsts tiesību aktiem ir vismaz šādas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras:

- (a) pieprasīt piekļuvi jebkādiem dokumentiem jebkādā formātā un saņemt vai uztaisīt to kopiju;
 - (b) pieprasīt informāciju no jebkuras personas, arī no tām, kas ir secīgi iesaistītas rīkojumu nodošanā vai attiecīgo darbību veikšanā, kā arī no to vadītājiem un vajadzības gadījumā izsaukt un iztaujāt kādu personu, lai iegūtu informāciju;
 - (c) saistībā ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem — pieprasīt informāciju no tirgus dalībniekiem saistītos aktuāltirgos saskaņā ar standartizētiem formātiem, saņemt ziņojumus par darījumiem un tieši piekļūt tirdzniecības shēmām;
 - (d) veikt pārbaudes uz vietas vietās, kas nav privātās telpas, par to paziņojot vai nepaziņojot;
 - (e) pēc attiecīgās dalībvalsts tiesu iestādes iepriekšējas atļaujas saņemšanas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ja ir pamatotas aizdomas, ka ar pārbaudes priekšmetu saistītie dokumenti var būt būtiski, lai pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulācijas, ar ko pārkāpj šo regulu vai direktīvu [jaunā MAD], iekļūt privātās telpās, lai konfiscētu jebkāda formāta dokumentus;
 - (f) pieprasīt esošos telefonsarunu un esošos datu plūsmas ierakstus, kas ir telesakaru operatora vai ieguldījumu sabiedrības rīcībā, ja ir pamatotas aizdomas, ka šādi ar pārbaudes priekšmetu saistītie ieraksti var būt būtiski, lai pierādītu iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulācijas, kā noteikts [jaunajā MAD] un ar ko pārkāpj šo regulu vai direktīvu [jaunā MAD]; taču šie ieraksti neattiecas uz to sakaru saturu, ar ko tie ir saistīti.
 - (g)
3. Kompetentās iestādes izmanto 2. punktā minētās uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
 4. Personas datus, kas apkopoti, īstenojot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras saskaņā ar šo pantu, apstrādā atbilstīgi Direktīvai 95/46/EK.
 5. Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti atbilstīgi pasākumi, lai kompetentajām iestādēm būtu visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas vajadzīgas to pienākumu veikšanai.

18. pants Sadarbība ar EVTI

1. Atbilstoši šai regulai kompetentās iestādes sadarbojas ar EVTI saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.
2. Kompetentās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 35. pantu nekavējoties sniedz EVTI visu informāciju, kas ir nepieciešama tās pienākumu veikšanai.

3. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu 2. punktā minētās informācijas apmaiņas procedūras un formātus.

EVTI šos pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [..].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

19. pants Pienākums sadarboties

1. Kompetentās iestādes sadarbojas cita ar citu un ar EVTI, kad tas ir vajadzīgs atbilstoši šai regulai. Proti, kompetentās iestādes sniedz palīdzību citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm un EVTI, kā arī lieki nekavējoties nodrošina informācijas apmaiņu un sadarbojas saistībā ar izmeklēšanas un izpildes darbībām. Šī sadarbība un palīdzība ir attiecināma arī uz Komisiju saistībā ar informācijas apmaiņu par precēm, kas ir Līguma I pielikumā uzskaitītie lauksaimniecības produkti.
2. Kompetentās iestādes un EVTI sadarbojas ar *ACER* un ar dalībvalstu valsts regulatīvajām iestādēm, lai nodrošinātu, ka tiek piemērota koordinēta pieeja attiecīgo noteikumu izpildei, ja darījumi, tirdzniecības rīkojumi vai citas darbības un rīcība ir saistīti ar vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem, uz ko attiecas šī regula, un arī ar vienu vai vairākiem vairumtirdzniecības energoproduktiem, kuriem piemēro [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību] 3., 4. un 5. pantu. Kompetentās iestādes ņem vērā definīciju īpašās iezīmes 2. pantā [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību] un [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. ... par enerģijas vairumtirgu integritāti un pārredzamību] 3., 4. un 5. pantu, kad tās piemēro šīs regulas 6., 7. un 8. pantu finanšu instrumentiem, kas saistīti ar vairumtirdzniecības energoproduktiem.
3. Pēc pieprasījuma kompetentās iestādes tūlīt sniedz jebkuru informāciju, kas nepieciešama 1. punktā minētajiem mērķiem.
4. Ja kāda kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka kādas citas dalībvalsts teritorijā pieļauj vai ir pieļautas darbības, kas ir pretrunā šai regulai, vai ka darbības ietekmē finanšu instrumentus, kurus tirgo tirdzniecības vietā, kas atrodas citā dalībvalstī, tā par to pēc iespējas sīki informē šīs citas dalībvalsts kompetento iestādi, EVTI, kā arī — saistībā ar vairumtirdzniecības energoproduktiem — *ACER*. Dažādu iesaistīto dalībvalstu kompetentās iestādes apspriežas savā starpā un ar EVTI, kā arī — saistībā ar vairumtirdzniecības energoproduktiem — ar *ACER* par atbilstīgu īstenojamo rīcību un cita citu informē par būtiskiem starpposma notikumiem. Tās koordinē savas darbības, lai izvairītos no iespējamās dublēšanās un pārklāšanās, piemērojot administratīvus pasākumus, sankcijas un soda naudas pārrobežu gadījumos saskaņā ar 24., 25., 26., 27. un 28. pantu, un palīdz cita citai ar lēmumu izpildi.
5. Vienas dalībvalsts kompetentā iestāde var citas dalībvalsts kompetentajai iestādei pieprasīt palīdzību saistībā ar pārbaudēm vai izmeklēšanām uz vietas.

Kompetentā iestāde informē EVTI par ikvienu šā panta pirmajā daļā minēto pieprasījumu. Ja izmeklēšanai vai pārbaudei ir pārrobežu ietekme, EVTI pēc vienas no kompetentajām iestādēm pieprasījuma koordinē šo izmeklēšanu vai pārbaudi.

Ja kompetentā iestāde saņem citas dalībvalsts kompetentās iestādes lūgumu veikt pārbaudi uz vietas, tā var rīkoties kādā no turpmāk minētajiem veidiem:

- (a) pati veic pārbaudi vai izmeklēšanu uz vietas;
 - (b) ļauj kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, piedalīties pārbaudē vai izmeklēšanā uz vietas;
 - (c) ļauj kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumrīkojumu, pašai veikt pārbaudi vai izmeklēšanu uz vietas;
 - (d) ieceļ revidentus vai ekspertus pārbaudes uz vietas veikšanai;
 - (e) dala konkrētus uzdevumus, kas saistīti ar uzraudzības darbībām, ar citām kompetentām iestādēm.
6. Neskarot LESD 258. pantu, kompetentā iestāde, uz kuras informācijas vai palīdzības pieprasījumu saskaņā ar 1., 2., 3. un 4. punktu saprātīgā termiņā nav sniegta atbilde vai kuras informācijas vai palīdzības pieprasījums ir noraidīts, šo noraidījumu vai bezdarbību saprātīgā termiņā var darīt zināmu EVTI.

Šajās situācijās EVTI var rīkoties saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantu, neskarot EVTI iespēju rīkoties saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 17. pantu.

7. Kompetentās iestādes sadarbojas un nodrošina informācijas apmaiņu ar attiecīgajām valstu un trešo valstu regulatīvajām iestādēm, kas atbildīgas par saistītajiem aktuāltirgiem, ja tām ir pietiekams pamats aizdomām, ka tiek veiktas vai ir veiktas darbības, kuras saskaņā ar 2. pantu uzskatāmas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Pateicoties šai sadarbībai, tiek nodrošināts konsolidēts pārskats par finanšu tirgiem un aktuāltirgiem, tiek konstatēta tirgus ļaunprātīga izmantošana starp tirgiem un pārrobežu mērogā, kā arī tiek piemērotas sankcijas šajos gadījumos.

Saistībā ar emisijas kvotām šo sadarbību un informācijas apmaiņu, kas paredzētas iepriekšējā daļā, nodrošina arī ar:

- (a) izsoles uzraugu attiecībā uz emisijas kvotu vai citu produktu, ko izsola, pamatojoties uz emisijas kvotām, izsolēm, kuras organizē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1031/2010;
- (b) kompetentajām iestādēm, reģistru administratoriem, tajā skaitā ar centrālo administratoru, un citām valsts iestādēm, kas ir atbildīgas par uzraudzību saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

EVTI sekmē un koordinē sadarbību un informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs un trešās valstīs. Kad vien iespējams, kompetentās iestādes noslēdz sadarbības vienošanās ar trešo valstu regulatīvajām iestādēm, kas atbildīgas par saistītajiem aktuāltirgiem, saskaņā ar 20. pantu.

8. Personas datu atklāšanu trešai valstij reglamentē 22. un 23. pants.
9. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu šajā pantā minētās informācijas apmaiņas un palīdzības procedūras un formātus.

EVTI šos pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [..].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

20. pants Sadarbība ar trešām valstīm

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes vajadzības gadījumā slēdz sadarbības vienošanās ar trešo valstu kompetentajām iestādēm attiecībā uz informācijas apmaiņu ar kompetentajām iestādēm trešās valstīs un no regulas izrietošo saistību izpildi trešās valstīs. Šīs sadarbības vienošanās nodrošina vismaz efektīvu informācijas apmaiņu, kas ļauj kompetentajām iestādēm pildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu.

Kompetentā iestāde informē EVTI un citas dalībvalstu kompetentās iestādes, ja tā iesaka slēgt šādu vienošanos.

2. EVTI koordinē starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un trešo valstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm noslēgto sadarbības vienošanos izstrādi. Šajā nolūkā EVTI sagatavo sadarbības vienošanās veidni, ko var izmantot dalībvalstu kompetentās iestādes.

EVTI arī koordinē tādas informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas iegūta no trešo valstu kompetentajām iestādēm un kas var būt svarīga, piemērojot pasākumus saskaņā ar 24., 25., 26., 27. un 28. pantu.

3. Kompetentās iestādes slēdz sadarbības vienošanās par informācijas apmaiņu ar trešo valstu kompetentajām iestādēm tikai tad, ja uz sniegto informāciju attiecas dienesta noslēpuma garantijas, kuras ir vismaz līdzvērtīgas 21. pantā minētajām garantijām. Šādas informācijas apmaiņa paredzēta kompetento iestāžu uzdevumu veikšanai.
4. Personas datu atklāšanu trešai valstij reglamentē 22. un 23. pants.

21. pants Dienesta noslēpums

1. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 2. un 3. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.
2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums attiecas uz visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajā iestādē vai jebkurā iestādē vai tirgus uzņēmumā, kuram kompetentā iestāde ir deleģējusi savas pilnvaras, tostarp arī uz revidentiem un ekspertiem, ar ko kompetentajai iestādei ir noslēgts līgums. Informāciju, uz ko

attiecas dienesta noslēpums, nevar izpaust nevienai citai personai vai iestādei citādi, nekā ir paredzēts tiesību aktu noteikumos.

3. Visu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm saskaņā ar šo regulu uzskata par konfidenciālu, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde paziņojuma sniegšanas laikā norāda, ka šādu informāciju drīkst atklāt, vai gadījumos, kad šāda atklātība ir nepieciešama tiesvedībai.

22. pants

Personas datu aizsardzība

Attiecībā uz personas datu apstrādi, ko īsteno dalībvalstis saistībā ar šo regulu, kompetentās iestādes piemēro Direktīvas 95/46/EK noteikumus. Attiecībā uz personas datu apstrādi, ko īsteno EVTI saistībā ar šo regulu, EVTI piemēro Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumus.

Personas datu maksimālais glabāšanas laiks ir 5 gadi.

23. pants

Personas datu atklāšana trešām valstīm

1. Dalībvalsts kompetentā iestāde var nosūtīt personas datus trešai valstij ar nosacījumu, ka ir atbilstība Direktīvas 95/46/EK prasībām un it sevišķi 25. un 26. pantam, un tikai izskatot katru gadījumu atsevišķi. Dalībvalsts kompetentā iestāde pārliecinās, ka datu nodošana nepieciešama šīs regulas nolūkā. Kompetentā iestāde nodrošina, ka trešā valsts nenosūta datus citai trešai valstij, ja vien tā nav saņēmusi nepārprotamu rakstisku atļauju un neievēro dalībvalsts kompetentās iestādes paredzētos nosacījumus. Personas datus var nosūtīt tikai tādai trešai valstij, kas nodrošina atbilstīgu personas datu aizsardzības līmeni.
2. Dalībvalsts kompetentā iestādei informāciju, ko tā saņēmusi no citas dalībvalsts kompetentās iestādes, atklāj trešās valsts kompetentajai iestādei tikai tad, ja attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir nepārprotama tās kompetentās iestādes piekrišana, kura nosūtījusi informāciju, un, ja iespējams, informāciju atklāj tikai tiem mērķiem, kādiem kompetentā iestāde devusi piekrišanu.
3. Ja sadarbības vienošanās paredz personas datu apmaiņu, tā notiek saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK.

5. NODAĻA

Administratīvie pasākumi un sankcijas

24. pants

Administratīvie pasākumi un sankcijas

1. Dalībvalstis pieņem noteikumus par administratīvajiem pasākumiem un sankcijām, kas 25. pantā noteiktajos apstākļos piemērojamas personām par šīs regulas

noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie pasākumi un sankcijas ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.

Līdz [24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis paziņo Komisijai un EVTI pirmajā daļā minētos noteikumus. Tās nekavējoties informē Komisiju un EVTI par jebkādiem turpmākiem grozījumiem šajos noteikumos.

2. Pildot savas sankciju pilnvaras 25. pantā noteiktajos apstākļos, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka administratīvajiem pasākumiem un sankcijām ir vēlamie rezultāti saskaņā ar šo regulu, un koordinē savas darbības, lai izvairītos no iespējamās dublēšanās un pārklāšanās, piemērojot administratīvos pasākumus un sankcijas, kā arī soda naudas pārrobežu gadījumos saskaņā ar 19. pantu.

25. pants Sankciju pilnvaras

Šo pantu piemēro visos šādos gadījumos:

- (a) persona ļaunprātīgi izmanto iekšējo informāciju, pārkāpjot 9. pantu;
- (b) persona iesaka vai mudina citu personu ļaunprātīgi izmantot iekšējo informāciju, pārkāpjot 9. pantu;
- (c) persona neatbilstīgi atklāj iekšējo informāciju, pārkāpjot 9. pantu;
- (d) persona iesaistās tirgus manipulācijās, pārkāpjot 10. pantu;
- (e) persona mēģina iesaistīties tirgus manipulācijās, pārkāpjot 10. pantu;
- (f) pārkāpjot 11. panta 1. punktu, persona, kuras uzņēmējdarbība ir tirdzniecības vieta, nepieņem un neuztur efektīvus pasākumus un procedūras, lai novērstu un konstatētu tirgus manipulācijas prakses;
- (g) pārkāpjot 11. panta 2. punktu, persona, kuras darba uzdevums ietver darījumu sistematizēšanu vai izpildi, neievieš sistēmas, lai konstatētu un ziņotu par darījumiem, kas varētu būt iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana, tirgus manipulācijas vai mēģinājums iesaistīties tirgus manipulācijās, vai nekavējoties neziņo kompetentajai iestādei par aizdomīgiem rīkojumiem vai darījumiem;
- (h) pārkāpjot 12. panta 1. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, pēc iespējas ātrāk neatklāj sabiedrībai iekšējo informāciju vai nepublicē to savā interneta vietnē;
- (i) pārkāpjot 12. panta 2. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, aizkavē iekšējās informācijas atklāšanu, ja šāds aizkavējums var maldināt sabiedrību vai nav nodrošināta šīs informācijas konfidencialitāte;

- (j) pārkāpjot 12. panta 2. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, neinformē kompetento iestādi par informācijas atklāšanas kavējumu;
- (k) pārkāpjot 12. panta 4. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, vai persona, kas rīkojas tā vārdā vai par tā līdzekļiem, neatklāj sabiedrībai iekšējo informāciju, kura ir atklāta kādai personai, īstenojot parastos pienākumus, kas izriet no nodarbinātības vai profesijas nosacījumiem;
- (l) pārkāpjot 13. panta 1. punktu, finanšu instrumenta emitents vai emisijas kvotu tirgus dalībnieks, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, vai persona, kura rīkojas tā vārdā vai par tā līdzekļiem, nesagatavo, regulāri neatjaunina vai pēc pieprasījuma nenosūta kompetentajai iestādei to personu sarakstu, kam ir pieeja iekšējai informācijai;
- (m) pārkāpjot 14. panta 1. un 2. punktu, persona, kas pilda vadības pienākumus finanšu instrumenta emitentsabiedrībā vai emisijas kvotu tirgus dalībnieka uzņēmumā, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 12. panta 2. punkta otro daļu, vai persona, kas ir ar tām cieši saistīta, nepublisko informāciju par tādu darījumu esību, kuri tiek veikti par to līdzekļiem;
- (n) pārkāpjot 15. panta 1. punktu, persona, kas sagatavo vai izplata informāciju, ar kuru rekomendē vai iesaka ieguldījumu stratēģiju un kura paredzēta izplatīšanas kanāliem vai sabiedrībai, atbilstīgi negādā par to, lai šāda informācija būtu objektīvi atspoguļota, un nepaziņo atklātībai par savām interesēm vai nenorāda uz interešu konfliktiem;
- (o) pārkāpjot 21. pantu, persona, kas strādā vai ir strādājusi kompetentajā iestādē vai jebkurā iestādē vai tirgus uzņēmumā, kuram kompetentā iestāde ir deleģējusi savas pilnvaras, atklāj informāciju, uz ko attiecas dienesta noslēpums;
- (p) persona nenodrošina kompetentajai iestādei piekļuvi dokumentiem un nenodrošina to kopijas, ja to pieprasa saskaņā ar 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu;
- (q) persona nesniedz informāciju un neatsaucas uz kompetentās iestādes aicinājumu saskaņā ar 17. panta 2. punkta b) apakšpunktu;
- (r) tirgus dalībnieks nesniedz kompetentajai iestādei informāciju saistībā ar preču atvasinātajiem instrumentiem vai aizdomīgiem darījumiem vai nenodrošina tiešu piekļuvi tirdzniecības shēmām, ja to pieprasa saskaņā ar 17. panta 2. punkta c) apakšpunktu;
- (s) persona nenodrošina piekļuvi konkrētai vietai pārbaudes veikšanai, ja kompetentā iestāde to pieprasa saskaņā ar 17. panta 2. punkta d) apakšpunktu;
- (t) persona nenodrošina piekļuvi esošiem telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem, ja to pieprasa saskaņā ar 17. panta 2. punkta f) apakšpunktu;

- (u) persona nepilda kompetentās iestādes pieprasījumu pārtraukt praksi, kura ir pretrunā šai regulai, apturēt finanšu instrumentu tirdzniecību vai publicēt korektīvu paziņojumu;
- (v) persona veic darbību, lai gan kompetentā iestāde to ir aizliegusi.

26. pants

Administratīvie pasākumi un sankcijas

1. Neskarot kompetento iestāžu uzraudzības pilnvaras saskaņā ar 17. pantu, 1. punktā minētā pārkāpuma gadījumā kompetentās iestādes saskaņā ar valstu tiesību aktiem ir pilnvarotas piemērot vismaz šādus administratīvos pasākumus un sankcijas:
 - (a) rīkojumu, ar ko par pārkāpumu atbildīgajai personai prasa pārtraukt šādu rīcību un atturēties no šādas rīcības atkārtošanas;
 - (b) pasākumus, ko piemēro par nesadarbošanos izmeklēšanas laikā saskaņā ar 17. pantu;
 - (c) pasākumus, ar ko pārtrauc šīs regulas nepārtrauktu pārkāpumu un novērš pārkāpuma sekas;
 - (d) publisku paziņojumu, kurā norāda atbildīgo personu un pārkāpuma būtību un kuru publicē kompetento iestāžu tīmekļa vietnē;
 - (e) nepatiesas vai maldinošas atklātās informācijas labojumu, tostarp pieprasot jebkuram emitentam vai citai personai, kas publicējusi vai izplatījusi nepatiesu vai maldinošu informāciju, publicēt korektīvu paziņojumu;
 - (f) darbības pagaidu aizliegumu;
 - (g) anulēt ieguldījumu sabiedrības atļauju, kā noteikts Direktīvas [jaunā MiFID] 4. panta 1. punktā;
 - (h) pagaidu aizliegumu jebkurai ieguldījumu sabiedrības struktūrai vai jebkurai citai atbildīgajai fiziskajai personai pildīt savus uzdevumus ieguldījumu sabiedrībā;
 - (i) pārtraukt attiecīgu finanšu instrumentu tirdzniecību;
 - (j) pieprasīt aktīvu iesaldēšanu un/vai sekvestrāciju;
 - (k) ja var noteikt pārkāpuma dēļ gūto labumu vai novērstos zaudējumus — administratīvo finansiālo sankciju apmēru līdz šo ieguvumu vai zaudējumu divkārtīgai summai;
 - (l) privātpersonas gadījumā — administratīvās finansiālās sankcijas līdz [5 000 000 euro] vai atbilstošu vērtību attiecīgās valsts valūtā dalībvalstī, kur euro nav oficiālā valūta šīs regulas spēkā stāšanās dienā;

- (m) juridiskas personas gadījumā — administratīvās finansiālās sankcijas līdz 10 % apmērā no kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā; ja juridiskā persona ir mātesuzņēmuma filiāle [kā noteikts Direktīvas 83/349/EEK 1. un 2. pantā], kopējo gada apgrozījumu veido kopējais gada apgrozījums, kas ir norādīts galvenā mātesuzņēmuma konsolidētajā pārskatā par iepriekšējo uzņēmējdarbības gadu.
- 2. Kompetentajām iestādēm var piešķirt citas sankciju pilnvaras papildus 2. punktā minētajām un paredzēt augstākus administratīvo finansiālo sankciju līmeņus, nekā noteikts minētajā punktā.
- 3. Visus administratīvos pasākumus un sankcijas, kas piemērotas par šīs regulas pārkāpumiem, publicē, nepamatoti nekavējoties, un publikācijā ietver vismaz informāciju par pārkāpuma veidu un būtību, kā arī atbildīgo personu identitāti, ja vien šāda publikācija nopietni neapdraudētu finanšu tirgu stabilitāti. Ja šāda publicēšana iesaistītajām personām radītu nesamērīgu kaitējumu, kompetentās iestādes pasākumus un sankcijas publicē, ievērojot anonimitāti.

27. pants *Sankciju efektīva piemērošana*

- 1. Nosakot administratīvo pasākumu un sankciju veidu, kompetentās iestādes ņem vērā attiecīgos apstākļus, tajā skaitā:
 - (a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
 - (b) atbildīgās personas atbildības pakāpi;
 - (c) atbildīgās personas finansiālo stāvokli, ko norāda atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījuma apmērs vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumu apmērs;
 - (d) atbildīgās personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu apmēru, ciktāl to var noteikt;
 - (e) atbildīgās personas sadarbības līmeni ar kompetento iestādi, neskarot nepieciešamību nodrošināt šīs personas gūto ieguvumu vai novērsto zaudējumu atdošanu;
 - (f) atbildīgās personas iepriekš izdarītos pārkāpumus.

Kompetentās iestādes var ņemt vērā papildu faktorus, ja tie ir noteikti valstu tiesību aktos.

- 2. EVTI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu pieņem kompetentajām iestādēm paredzētas pamatnostādnes attiecībā uz administratīvo pasākumu un sankciju veidiem un naudas sodu apmēru.

*28. pants
Pārsūdzība*

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetento iestāžu lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo regulu, var pārsūdzēt.

*29. pants
Ziņošana par pārkāpumiem*

1. Dalībvalstis ievieš efektīvus mehānismus, lai veicinātu ziņošanu par šīs regulas pārkāpumiem kompetentajām iestādēm, ietverot vismaz:
 - (a) konkrētas procedūras ziņojumu par pārkāpumiem saņemšanai un turpmākai rīcībai;
 - (b) atbilstīgu aizsardzību personām, kas ziņo par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem;
 - (c) personas datu aizsardzību personai, kura ziņo par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem, un apsūdzētajai personai saskaņā ar Direktīvā 95/46/EK izklāstītajiem principiem;
 - (d) atbilstīgas procedūras, lai nodrošinātu apsūdzētās personas tiesības uz aizstāvību un tikt uzklautai, pirms tiek pieņemts lēmums, un tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli pret lēmumu vai pasākumu, kas uz to attiecas.
2. Finanšu stimulus personām, kas sniedz svarīgu informāciju par šīs regulas iespējamiem pārkāpumiem, var piešķirt saskaņā ar valstu tiesību aktiem, ja šādām personām nav iepriekšēja juridiska vai līgumiska pienākuma sniegt šādu informāciju, ka šī informācija ir jauna un ka tās rezultātā piemēro administratīvo sankciju vai pasākumu, vai kriminālsankciju par šī regulas pārkāpumu.
3. Komisija, pieņemot īstenošanas aktus saskaņā ar 33. pantu, paredz pasākumus, lai precizētu 1. punktā minētās procedūras, tajā skaitā ziņošanas metodes un turpmākas rīcības ziņojumu metodes, kā arī pasākumus personu aizsardzībai.

*30. pants
Informācijas apmaiņa ar EVTI*

1. Kompetentās un tiesu iestādes reizi gadā sniedz EVTI apkopotu informāciju par visiem administratīvajiem pasākumiem, sankcijām un soda naudām, kas piemērotas saskaņā ar 24., 25., 26., 27., 28. un 29. pantu. EVTI šo informāciju publicē gada ziņojumā.
2. Ja kompetentā iestāde ir atklājusi informāciju par administratīvajiem pasākumiem, sankcijām vai soda naudām, tā vienlaikus par šiem administratīvajiem pasākumiem, sankcijām un soda naudām ziņo arī EVTI.

3. Ja publiskotie administratīvie pasākumi, sankcijas vai soda naudas attiecas uz ieguldījumu sabiedrību, kam atļauja ir izsniegta saskaņā ar Direktīvu [jaunā *MiFID*], EVTI saskaņā ar Direktīvas [jaunā *MiFID*] 5. panta 3. punktu izveidotajā ieguldījumu sabiedrību reģistrā pievieno norādi par publiskoto sankciju.
4. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu šajā pantā minētās informācijas apmaiņas procedūras un formātus.

EVTI šos pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [...].

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

6. NODAĻA DELEĢĒTIE AKTI

31. pants Pilnvaru deleģēšana

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32. pantu, lai papildinātu un grozītu atpirkšanas programmu un finanšu instrumentu stabilizācijas nosacījumus, šīs regulas definīcijas, nosacījumus par to personu sarakstu izstrādi, kam ir pieeja iekšējai informācijai, nosacījumus saistībā ar vadītāju darījumiem un pasākumiem personām, kuras sniedz informāciju, kas varētu palīdzēt konstatēt šīs regulas pārkāpumus.

32. pants Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.
2. Pilnvaras deleģē uz nenoteiktu laiku, sākot ar 36. panta 1. punktā noteikto dienu.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt pilnvaru deleģēšanu. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neietekmē jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esamību.
4. Līdzko Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, tā par to vienlaikus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja ne Eiropas Parlaments, ne Padome divu mēnešu laikā pēc informācijas saņemšanas nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir paziņojuši Komisijai, ka necels iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par diviem mēnešiem.

7. NODAĻA ĪSTENOŠANAS AKTI

33. pants Komitoloģija

1. Šīs regulas 29. panta 3. punktā noteikto īstenošanas aktu pieņemšanā Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK⁴¹. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011⁴² nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu, ņemot vērā tās 8. panta noteikumus.

8. NODAĻA PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

34. pants Direktīvas 2003/6/EK atcelšana

Direktīvu 2003/6/EK atceļ no [24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. Atsauces uz Direktīvu 2003/6/EK uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

35. pants Pārejas noteikumi

Tirgus prakses, kuras bija spēkā pirms šīs regulas stāšanās spēkā un kuras kompetentās iestādes bija pieņēmušas saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2273/2003⁴³, lai piemērotu Direktīvas 2003/6/EK 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu, var turpināt piemērot līdz [12 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] ar nosacījumu, ka attiecīgās kompetentās iestādes ir šīs tirgus prakses paziņojušas EVTI pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

36. pants Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā [divdesmitajā dienā pēc] tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no [24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā], izņemot 3. panta 2. punktu, 8. panta 5. punktu, 11. panta 3. punktu, 12. panta 9. punktu, 13. panta 4. punktu, 13. panta 6. punktu, 14. panta 5. punktu, 14. panta 6. punktu, 15. panta

⁴¹ OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.

⁴² OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁴³ OV L 162, 29.4.2004., 72. lpp.

3. punktu, 18. panta 9. punktu, 19. panta 9. punktu, 28. panta 3. punktu un 29. panta 3. punktu, ko piemēro tūlīt pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

A. Rādītāji attiecībā uz manipulatīvām darbībām, kas saistītas ar nepareizām vai maldinošām norādēm un cenas nodrošināšanu

Lai piemērotu šīs regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu un neskarot minētā panta 3. punktā minētos rīcības veidus, tirgus dalībnieki un kompetentās iestādes, pārbaudot darījumus vai tirdzniecības rīkojumus, ņem vērā šādus turpmāk minētos rādītājus, kuru uzskaitījums nav izsmēlošs un kuri paši par sevi nav noteikti jāuzskata par tirgus manipulācijām:

- (a) kādā mērā iesniegtie tirdzniecības rīkojumi vai veiktie darījumi veido būtisku daļu no attiecīgā finanšu instrumenta, saistītā preču aktuāllīguma vai izsolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, tirdzniecības apjoma vienā dienā, jo īpaši, ja šo darbību rezultātā ievērojami mainās to cenas;
- (b) kādā mērā tādas personas iesniegtie tirdzniecības rīkojumi vai veiktie darījumi, kurai ir spēcīga finanšu instrumenta, preču aktuāllīguma vai izsolītā produkta, kas pamatojas uz emisijas kvotām, pārdošanas vai pirkšanas pozīcija, izraisa finanšu instrumenta, saistītā preču aktuāllīguma vai izsolītā produkta, kas pamatojoties uz emisijas kvotām, cenas ievērojamas izmaiņas;
- (c) vai veikto darījumu rezultātā mainās finanšu instrumenta, saistītā preču aktuāllīguma vai izsolītā produkta, kas pamatojas uz emisijas kvotām, faktiskās īpašumtiesības;
- (d) kādā mērā iesniegtie tirdzniecības rīkojumi vai veiktie darījumi ietver pozīciju apvērsi īsā laika posmā un veido būtisku daļu no attiecīgā finanšu instrumenta, saistītā preču aktuāllīguma vai izsolītā produkta, kas pamatojas uz emisijas kvotām, tirdzniecības apjoma vienā dienā, un kādā mērā tie varētu būt saistīti ar finanšu instrumenta, saistītā preču aktuāllīguma vai izsolītā produkta, kas pamatojas uz emisijas kvotām, cenas ievērojamām izmaiņām;
- (e) kādā mērā iesniegtie tirdzniecības rīkojumi vai veiktie darījumi koncentrēti īsā laika posmā tirdzniecības sesijā un izraisa cenas izmaiņas, kuras pēc tam tiek apvērstas;
- (f) kādā mērā iesniegtie tirdzniecības rīkojumi maina labāko pirkšanas vai piedāvājuma cenu finanšu instrumentam, saistītu preču aktuāllīgumam vai izsolītam produktam, kas pamatojas uz emisijas kvotām, vai vispār maina tirgus dalībniekiem pieejamo rīkojumu grāmatu un tiek atsaukti, pirms tie tiek izpildīti;
- (g) kādā mērā tiek iesniegti tirdzniecības rīkojumi vai veikti darījumi kādā noteiktā laikā vai ap to, kad tiek aprēķinātas atskaites cenas, norēķinu cenas un novērtējumi, un kādā mērā tie izraisa izmaiņas cenās, kurām ir ietekme uz šādām cenām un vērtējumiem.

B. Rādītāji attiecībā uz manipulatīvām darbībām, kas saistītas ar fiktīvu procedūru vai cita veida krāpšanas vai viltus izmantošanu

Lai piemērotu šīs regulas 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu un neskarot minētā panta 3. punktā otrajā daļā minētos rīcības veidus, tirgus dalībnieki un kompetentās iestādes, pārbaudot darījumus vai tirdzniecības rīkojumus, ņem vērā šādus turpmāk minētos rādītājus, kuru uzskaitījums nav izsmēlošs un kuri paši par sevi nav noteikti jāuzskata par tirgus manipulācijām:

- (a) vai pirms vai pēc personu iesniegtajiem tirdzniecības rīkojumiem vai to veiktajiem darījumiem tās pašas personas vai ar tām saistītas personas neizplata nepatiesu vai maldinošu informāciju;
- (b) vai personas neiesniedz tirdzniecības rīkojumus vai neveic darījumus pirms vai pēc tam, kad tās pašas personas vai ar tām saistītas personas izstrādā vai izplata ieguldījumu rekomendācijas, kuras ir kļūdainas vai neobjektīvas vai par kurām ir loģiski pierādāms, ka tās ir būtisku interešu ietekmētas.

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums
 - 3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām
 - 3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām
 - 3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu
 - 3.2.5. Trešo personu dalība finansējumā
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu).

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par kriminālsankcijām, ko piemēro par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu).

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā⁴⁴

Iekšējais tirgus — finanšu tirgi

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību**⁴⁵

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas un direktīvas vispārīgie mērķi ir palielināt tirgus integritāti un ieguldītāju aizsardzību, aizliedzot personām, kuru rīcībā ir iekšējā informācija, piedalīties saistīto finanšu instrumentu tirdzniecībā un aizliedzot finanšu tirgu manipulācijas, izmantojot tādas prakses kā nepatiesas informācijas vai baumu izplatīšana, kā arī tirdzniecība, kas nodrošina tirgum neraksturīgus cenu līmeņus, vienlaikus nodrošinot vienotu noteikumu krājumu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kā arī palielinot vērtspapīru tirgu pievilcību emitentiem kapitāla palielināšanas mērķiem MVU izaugsmes tirgos.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis Nr. ...

Ņemot vērā iepriekš noteikto vispārīgo mērķi, ir būtiski šādi konkrētie mērķi:

- nodrošināt, ka regula un direktīva neatpaliek no tirgus tendencēm;

⁴⁴

ABM — budžeta vadība pa darbības jomām, *ABB* — budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

⁴⁵

Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) un b) apakšpunktā.

- nodrošināt tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu efektīvu izpildi;
- uzlabot tirgus ļaunprātīgas izmantošanas režīma efektivitāti, nodrošinot lielāku skaidrību un tiesisko noteiktību;
- pēc iespējas samazināt administratīvos slogus, it sevišķi emitentiem MVU tirgos.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

Lai sasniegtu iepriekš minētos konkrētos mērķus, jāīsteno šādi darbības mērķi:

- tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršana organizētos tirgos, platformās un ārpusbiržas darījumos;
- tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršana preču un saistīto atvasināto finanšu instrumentu tirgos;
- vajadzīgās informācijas un pilnvaru nodrošināšana regulatoriem, lai īstenotu efektīvu izpildi;
- konsekventu, efektīvu un preventīvu sankciju nodrošināšana;
- iespēju un rīcības brīvības samazināšana vai novēršana;
- konkrētu svarīgāko jēdzienu paskaidrošana.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Priekšlikumu vispārējā ietekme nodrošinās būtiskus uzlabojumus saistībā ar tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu ES. Pirmām kārtām tiks uzlabota tirgus integritāte un ieguldītāju aizsardzība, jo precīzāk norādīs, kuri finanšu instrumenti un tirgi ir ietverti, nodrošinot, ka tiek ietverti instrumenti, kas pieņemti tirdzniecībai tikai *MTF* un citās jaunās organizētās tirdzniecības sistēmās. Turklāt tie uzlabos aizsardzību pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem, jo būs uzlabota tirgus pārredzamība. Tāpat tie veicinās tirgus ļaunprātīgas izmantošanas konstatēšanu, nodrošinot kompetentajām iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai veiktu izmeklēšanas un uzlabotu sankciju režīmu preventīvo raksturu, ieviešot administratīvo pasākumu vai sankciju obligātos principus un paredzot kriminālsankciju ieviešanu. Turklāt priekšlikumi nodrošinās saskaņotāku pieeju attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, samazinot dalībvalstu iespējas un rīcības brīvību, un ieviešīs samērīgu režīmu attiecībā uz emitentiem MVU izaugsmes tirgos. Kopumā sagaidāms, ka priekšlikumi veicinās finanšu tirgu labāku integritāti, kas pozitīvi ietekmēs ieguldītāju uzticību un tādējādi sekmēs finanšu tirgu finansiālo stabilitāti.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Galvenie rādītāji un informācijas avoti, ko varētu izmantot novērtējumā, ir šādi:

- valstu kompetento iestāžu dati par tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem, kuros tās veikušas izmeklēšanas un piemērojušas sankcijas;
- ziņojums (ko varētu uzņemties EVTI) par regulatoru pieredzi saistībā ar tiesību akta izpildi.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Īstermiņa:

- vajadzīgās informācijas un pilnvaru nodrošināšana regulatoriem, lai īstenotu efektīvu izpildi;
- konsekvētu, efektīvu un preventīvu sankciju nodrošināšana;
- iespēju un rīcības brīvības samazināšana vai novēršana;
- konkrētu svarīgāko jēdzienu paskaidrošana.

Ilgtermiņa:

- tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršana organizētos tirgos, platformās un ārpusbiržas darījumos;

- tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršana preču un saistīto atvasināto finanšu instrumentu tirgos.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Lai gan visām ietekmes novērtējumā izklāstītajām problēmām ir svarīga ietekme uz katru dalībvalsti, to kopējo ietekmi var pilnībā saprast tikai pārrobežu kontekstā. Tas tā ir tāpēc, ka tirgu var ļaunprātīgi izmantot jebkur, kur instruments ir iekļauts biržas sarakstā, vai ārpusbiržas tirgū, tātad pat tādos tirgos, kas nav attiecīgā instrumenta primārais tirgus. Tāpēc pastāv reāls risks, ka valstu piemērotie centieni pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu tiek apietī vai ir neefektīvi, jo trūkst ES līmeņa rīcības. Turklāt konsekventa pieeja ir būtiska, lai izvairītos no regulējumu arbitrāžas, un, tā kā šis jautājums jau ir ietverts spēkā esošās Direktīvas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu kopumā, ietekmes novērtējumā aprakstītās problēmas vislabāk ir risināmas ar kopējiem centieniem.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Šīs regulas priekšlikuma pamatā ir spēkā esošā Direktīva par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kuras piemērošanā ir novēroti ierobežojumi un kura dalībvalstīs tiek piemērota dažādos veidos, tādējādi radot nepieciešamību to pārskatīt un izstrādāt regulu un direktīvu.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Kā paziņots Komisijas 2010. gada 2. jūnija paziņojumā „Finanšu pakalpojumu regulēšana ilgtspējīgai izaugsmei”⁴⁶, Komisija nākamajos mēnešos pabeigs savu pilno finanšu reformas programmu. Vairāki no Komisijas esošajiem vai gaidāmajiem priekšlikumiem ir saistīti ar šo iniciatīvu un veicinās tās mērķus, proti, uzlabot ieguldītāju aizsardzību un uzlabot tirgus pārredzamību un integritāti.

Priekšlikums Regulai par īsās pozīcijas pārdošanu un dažiem kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu aspektiem⁴⁷ ietver īsās pozīcijas pārdošanas informācijas atklāšanas režīmu, kas palīdzētu regulatoriem konstatēt iespējamus tirgus vai iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus saistībā ar īsās pozīcijas pārdošanu.

Priekšlikums Regulai par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem⁴⁸ arī palielinās būtisku pozīciju pārredzamību saistībā ar ārpusbiržas atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kas regulatoriem palīdzēs uzraudzīt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, izmantojot atvasinātos finanšu instrumentus.

Saistībā ar Direktīvas par finanšu instrumentu tirgiem pārskatīšanu apsvērs iespējas paplašināt ziņojumu sniegšanas pašreizējo darbības jomu, kas attiecas uz darījumiem ar instrumentiem, kuri tiek tirgoti tikai daudzpusējās tirdzniecības sistēmās (turpmāk — *MTF*), un uz ārpusbiržas darījumiem, ietverot atvasinātos finanšu instrumentus. Pašlaik nav obligāti jāsniedz ziņojumi kompetentajām iestādēm par ārpusbiržas darījumiem ar

⁴⁶ COM (2010) 301. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Eiropas Centrālajai bankai — Finanšu pakalpojumu regulēšana ilgtspējīgai izaugsmei, 2010. gada jūnijs.

⁴⁷ COM(2010) 482. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par īsās pozīcijas pārdošanu un dažiem kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu aspektiem, 2010. gada septembris.

⁴⁸ COM(2010) 484. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem, 2010. gada septembris.

instrumentiem, kas nav pieņemti tirgošanai regulētā tirgū, un šādi ziņojumi palīdzētu regulatoriem noteikt iespējamo tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, izmantojot šādus instrumentus⁴⁹.

Jautājumi par pārredzamības prasībām un manipulatīvām darbībām enerģijas tirgos, kā arī par ziņojumiem attiecībā uz darījumiem, lai nodrošinātu enerģijas tirgu integritāti, tiek risināti Komisijas priekšlikumā Regulai par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību⁵⁰.

⁴⁹

COM(2011) XXX.

⁵⁰

COM(2010) 484. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību, 2010. gada decembris.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☐ **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

- ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- ☐ Finansiālā ietekme: GGGG.–GGGG.

☒ **Beztermiņa** priekšlikums/iniciatīva

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG.,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi⁵¹

☒ Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

☐ **Centralizēta netieša pārvaldība**, izpildes uzdevumus deleģējot:

- ☐ izpildaģentūrām
- ☐ Kopienų izveidotām struktūrām⁵²
- ☐ valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Decentralizēta pārvaldība** kopā ar trešām valstīm

☐ **Pārvaldība kopā** ar starptautiskām organizācijām (*precizēt*)

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā „Piezīmes”.

Piezīmes

//

⁵¹ Skaidrojums par pārvaldības veidiem un atsaucis uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

⁵² Kā paredzēts Finanšu regulas 185. pantā.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Regulas, ar ko izveido Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi, 81. pants paredz iestādes darbībā iegūtās pieredzes izvērtēšanu trīs gadu laikā kopš tās faktiskās darbības sākuma. Šim nolūkam Komisija publicē vispārēju ziņojumu, ko nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Saistībā ar ES finanšu uzraudzības sistēmas reformu ir veikts ietekmes novērtējums, lai to pievienotu regulām, ar ko izveido Eiropas Banku iestādi, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādi un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi.

Lai EVTI īstenotu savas kompetences, tai ir vajadzīgs papildu resurss, ko EVTI nodrošinās šis priekšlikums.

1. EVTI nodrošinās noteikumu saskaņošanu un koordinēšanu attiecībā uz:

- atpirkšanas programmu un stabilizācijas atbrīvojumiem (3. pants);
- tehniskiem pasākumiem, lai konstatētu un paziņotu par aizdomīgiem darījumiem (11. pants);
- tehniskiem līdzekļiem, lai sabiedrībai atklātu iekšējo informāciju (12. pants);
- tehniskiem līdzekļiem, lai aizkavētu iekšējās informācijas atklāšanu sabiedrībai (12. pants);
- norādošu un neizsmeļošu sarakstu ar notikumiem, kas saistīti ar emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirgošanai MVU izaugsmes tirgū, un kas varētu būt iekšējā informācija (12. pants);
- to personu sarakstu, kurām ir pieejama iekšējā informācija, saturu un formātu (13. pants);
- pasākumiem saistībā ar ieguldījumu ieteikumiem un statistikas datiem (15. pants);
- informācijas apmaiņas procedūrām un formātiem starp ES un ārvalstu kompetentajām un regulatīvajām iestādēm (18., 19., 20. un 29. pants).

2. Turklāt, ja to pieprasa viena kompetentā iestāde, EVTI koordinēs izmeklēšanas un pārbaudes starp kompetentajām iestādēm tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pārrobežu gadījumos (19. pants).

3. EVTI arī koordinēs starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un trešo valstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm noslēgto sadarbības vienošanos izstrādi. EVTI sagatavos sadarbības vienošanos veidnes, ko kompetentās iestādes varēs izmantot. EVTI

arī koordinēs tādas informācijas apmaiņu starp iestādēm, kas iegūta no trešo valstu kompetentajām iestādēm (20. pants).

4. Visbeidzot, saistībā ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem EVTI veicinās un koordinēs sadarbību un informācijas apmaiņu starp tādām kompetentajām un regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs un trešās valstīs, kas atbildīgas par aktuāltirgiem (19. pants).

Ja nebūtu šāda resursa, nebūtu iespējams nodrošināt iestādes pienākumu laicīgu un efektīvu izpildi.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

EVTI regulā paredzētās pārvaldības un kontroles sistēmas tiks piemērotas arī attiecībā uz EVTI pienākumiem saskaņā ar šo priekšlikumu. Komisija pieņems lēmumu par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes darbības rezultātu novērtēšanas rādītāju galīgo kopumu tad, kad tiks veikta pirmā noteiktā novērtēšana. Galīgajā vērtējumā kvantitatīvie rādītāji būs tikpat nozīmīgi kā kvalitatīvie pierādījumi, kas savākti apspriešanās laikā. Izvērtēšanu atkārtos ik pēc trim gadiem.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi**

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu darbību apkarošanai EVTI bez ierobežojumiem piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*).

Iestāde pievienojas Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienų Komisijas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un tā nekavējoties izdod attiecīgus noteikumus, kas attiecas uz visu Iestādes personālu.

Lēmumi par finansējumu un nolīgumi, un no tiem izrietošie īstenošanas pasākumi skaidri nosaka, ka Revīzijas palāta un *OLAF* nepieciešamības gadījumā var veikt iestādes izmaksāto līdzekļu saņēmēju, kā arī par šo līdzekļu sadali atbildīgā personāla pārbaudes uz vietas.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Izdevumu kategorija.....]	Dif./nedif. ⁵³	no EBTA ⁵⁴ valstīm	no kandidātvalstīm ⁵⁵	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
	12.040401.01 EVTI subsīdija saskaņā ar 1. un 2. sadaļu (Personāla un administratīvie izdevumi)	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ

- No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

///

⁵³ Dif. = diferencētās apropriācijas / nedif. = nediferencētās apropriācijas.

⁵⁴ EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁵⁵ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	1A	Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai
---	----	---

<MARKT> ĢD			2013. g ads ⁵⁶	2014. g ads	2015. g ads					KOPĀ
• Darbības apropriācijas										
12.0404.01	Saistības	(1)	0,179	0,327	0,327					0,832
	Maksājumi	(2)	0,179	0,327	0,327					0,832
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁵⁷										
Budžeta pozīcijas numurs		(3)	0	0	0					
KOPĀ — MARKT ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3	0,179	0,327	0,327					0,832
	Maksājumi	=2+2a +3	0,179	0,327	0,327					0,832

• KOPĀ — darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0	0	0					
	Maksājumi	(5)	0	0	0					

⁵⁶ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

⁵⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ — administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0	0	0					
KOPĀ — Daudzgađufinanšu shēmas 1.A IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	0,179	0,327	0,327					0,832
	Maksājumi	=5+ 6	0,179	0,327	0,327					0,832

1. EVTI būs jāsagatavo konkrēts skaits īstenošanas tehnisko standartu projektu attiecībā uz:
 - atpiršanas programmu un stabilizācijas atbrīvojumiem (3. pants);
 - tehniskiem pasākumiem, lai konstatētu un paziņotu par aizdomīgiem darījumiem (11. pants);
 - tehniskiem līdzekļiem, lai atbilstīgi atklātu sabiedrībai iekšējo informāciju (12. pants);
 - tehniskiem līdzekļiem, lai aizkavētu iekšējās informācijas atklāšanu sabiedrībai (12. pants);
 - norādošu un neizsmeļošu sarakstu ar notikumiem, kas saistīti ar emitentiem, kuru finanšu instrumenti ir pieņemti tirgošanai MVU izaugsmes tirgū, un kas varētu būt iekšējā informācija (12. pants);
 - to personu sarakstu, kurām ir pieejama iekšējā informācija, saturu un formātu (13. pants);
 - pasākumiem saistībā ar ieguldījumu ieteikumiem un statistikas datiem (15. pants);
 - informācijas apmaiņas procedūrām un formātiem starp ES un ārvalstu kompetentajām un regulatīvajām iestādēm (18., 19., 20. un 29. pants).
2. Ja to pieprasa viena kompetentā iestāde, EVTI koordinēs izmeklēšanas un pārbaudes starp kompetentajām iestādēm tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pārrobežu gadījumos.
3. EVTI koordinēs starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un trešo valstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm noslēgto sadarbības vienošanos izstrādi. EVTI sagatavos sadarbības vienošanos veidnes, ko kompetentās iestādes varēs izmantot. EVTI arī koordinēs tādas informācijas apmaiņu starp iestādēm, kas iegūta no trešo valstu kompetentajām iestādēm.

4. Saistībā ar preču atvasinātajiem finanšu instrumentiem EVTI veicinās un koordinēs sadarbību un informācijas apmaiņu starp tādām kompetentajām un regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs un trešās valstīs, kas atbildīgas par aktuāltirgiem.

Gadījumā, ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

• KOPĀ — darbības apropriācijas	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)								
• KOPĀ — administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)								
KOPĀ — Daudzgažu finanšu shēmas 1. — 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas (pamatsumma)	Saistības	=4+ 6	0,179	0,327	0,327					0,832
	Maksājumi	=5+ 6	0,179	0,327	0,327					0,832

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	„Administratīvie izdevumi”
--	----------	----------------------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2013. g ads	2014. g ads	2015. g ads					KOPĀ
<.....> ĢD									
• Cilvēkresursi		0	0	0					
• Pārējie administratīvie izdevumi		0	0	0					
KOPĀ — <.....> ĢD	Apropriācijas								

KOPĀ — Daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	0	0	0					
--	---------------------------------------	---	---	---	--	--	--	--	--

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2013. g ads ⁵⁸	2014. g ads	2015. g ads					KOPĀ
KOPĀ — Daudzgažu finanšu shēmas 1. — 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,179	0,327	0,327					0,832
	Maksājumi	0,179	0,327	0,327					0,832

⁵⁸ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropiācijām*

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropiāciju izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropiāciju izmantošanu turpmāk tekstā izklāstītajā veidā

Priekšlikuma konkrētie mērķi ir noteikti 1.4.2. punktā. Šos mērķus sasniegs, pateicoties ierosinātajiem tiesību akta pasākumiem, kas jāīsteno valstu līmenī, un pateicoties Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes dalībai.

It sevišķi, lai gan nav iespējams uz katru darbības mērķi attiecināt konkrētus skaitliskus rezultātus, EVTI pienākumiem kopā ar valstu regulatoru jaunajām pilnvarām jāveicina tirgus integritātes un ieguldītāju aizsardzības palielināšanās, aizliedzot personām, kuru rīcībā ir iekšējā informācija, piedalīties saistīto finanšu instrumentu tirdzniecībā un aizliedzot finanšu tirgu manipulācijas, izmantojot tādas prakses kā nepatiesas informācijas vai baumu izplatīšana, kā arī tirdzniecība, kas nodrošina tirgum neraksturīgus cenu līmeņus. Šis jaunais regulējums novērsīs tirgus ļaunprātīgu izmantošanu organizētos tirgos, platformās un ārpusbiržas darījumos, kā arī preču un saistīto atvasināto finanšu instrumentu tirgos. Turklāt tas nodrošinās, ka EVTI un valstu regulatoru rīcībā ir vajadzīgā informācija un pilnvaras, lai piemērotu konsekventas, efektīvas un preventīvas sankcijas.

3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz administratīvo apropriāciju izmantošanu
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu turpmāk tekstā izklāstītajā veidā

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu turpmāk tekstā izklāstītajā veidā

Norāde

Priekšlikuma rezultātā MARKT ĢD nebūs vajadzīgi papildu cilvēkresursi vai administratīvie resursi. Resursi, ko pašlaik izmanto *MAD* uzraudzībai, turpinās to darīt.

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai
- ☒ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā

Priekšlikums paredz papildu uzdevumus, kas jāīsteno EVTI. Tam būs vajadzīgi papildu resursi budžeta pozīcijā 12.0404.01.

- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma⁵⁹

Aprakstīt, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz turpmāk minēto līdzfinansējumu

Apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2013. gads	2014. gads	2015. gads					Kopā
Norādīt līdzfinansējuma struktūru								
<i>Dalībvalstis, izmantojot ES valstu uzraudzības iestādes (*)</i>	0,268	0,490	0,490					1,248
KOPĀ — līdzfinansējuma apropriācijas	0,268	0,490	0,490					1,248

(*) Aplēšu pamatā ir pašreizējais finansēšanas mehānisms, kā paredzēts EVTI regulas projektā (dalībvalstis — 60 %; Kopiena — 40 %).

⁵⁹

Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ dažādus ieņēmumus

Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par kriminālsankcijām, ko piemēro par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) finanšu pārskata pielikums.

Piemērotā metodika un galvenie izmantotie pieņēmumi

Izmaksas, kas saistītas ar EVTI īstenojamiem uzdevumiem, kuri izriet no šiem diviem priekšlikumiem, ir aplēstas attiecībā uz personāla izdevumiem (1. sadaļa) saskaņā ar izmaksu klasifikāciju EVTI budžeta projektā par 2012. gadu, kas iesniegts Komisijai.

Šajos divos Komisijas priekšlikumos ir paredzēts, ka EVTI ir jāizstrādā 11 jaunu saistošu tehnisko standartu kopumi (turpmāk — *BTS*), kam jānodrošina, ka ES tiek konsekventi īstenoti noteikumi, kuri pēc to būtības ir ļoti tehniski. Saskaņā ar priekšlikumiem EVTI ir jāiesniedz jaunie *BTS* 24 mēnešu laikā pēc regulas stāšanās spēkā. Lai sasniegtu šo mērķi, jau no 2013. gada ir jāpalielina personāls. Attiecībā uz amata vietām jānorāda, ka jaunu *BTS* sekmīgai un laicīgai iesniegšanai it sevišķi būs vajadzīgs papildu skaits atbildīgo par politiku, juridiskajiem jautājumiem un ietekmes novērtējumu.

Pamatojoties uz Komisijas dienestu un EVTI aplēsēm, lai novērtētu pilnslodzes ekvivalentus (turpmāk — *FTE*), kas vajadzīgi ar šiem diviem priekšlikumiem saistīto *BTS* izstrādei, izmantoja šādus pieņēmumus:

- līdz 2013. gadam ir vajadzīgs viens atbildīgais par politiku, viens atbildīgais par ietekmes novērtējumu un viens atbildīgais par juridiskajiem jautājumiem.

Tādējādi *BTS* iesniegšanai, kas jānodrošina 24 mēnešu laikā pēc regulas stāšanās spēkā, vajadzīgi 3 *FTE*.

Visbeidzot, EVTI uzticēs dažus pastāvīgus uzdevumus šādās jomās:

- izmeklēšanu un pārbaužu koordinēšana starp kompetentajām iestādēm tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pārrobežu mēroga gadījumos;

- starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un trešo valstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm noslēgto sadarbības vienošanos izstrādes koordinēšana; EVTI sagatavos sadarbības vienošanos veidnes, ko kompetentās iestādes varēs izmantot; EVTI arī koordinēs tādas informācijas apmaiņu starp iestādēm, kas iegūta no trešo valstu kompetentajām iestādēm;

- sadarbības un informācijas apmaiņas veicināšana un koordinēšana starp tādām kompetentajām un regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs un trešās valstīs, kas atbildīgas par aktuāltirgiem un emisijas kvotām.

Kopumā tas nozīmē, ka ir vajadzīgi papildu 6 *FTE*.

Citi pieņēmumi:

- pamatojoties uz *FTE* sadalījumu 2012. gada budžeta projektā, pieņem, ka papildu 6 *FTE* veidos 3 pagaidu darbinieki (50 %), 2 valstu norīkotie eksperti (33,3 %) un 1 līgumdarbinieks (16,7 %);
- vidējo gada algas izmaksu pamatā dažādām personāla kategorijām ir BUDG ĢD norādes;
- algu svērtais koeficients Parīzei — 1,27;
- apmācības izmaksu pieņēmums — 1000 euro uz *FTE* gadā;
- komandējumu izmaksas 10 000 euro apmērā — aplēšu pamatā ir 2012. gada budžeta projekta dati par komandējuma izmaksām uz katru darbinieku;
- ar pieņemšanu darbā saistītās izmaksas (brauciens, viesnīca, medicīniskā apskate, iekārtas un citi pabalsti, atbrīvošanas izmaksas utt.) 12 700 euro apmērā — aplēšu pamatā ir 2012. gada budžeta projekta dati par pieņemšanas darbā izmaksām uz katru darbinieku.

Tika pieņemts, ka darba slodze, kas saistīta ar iepriekš aprakstīto *FTE* skaita palielinājumu, saglabāsies arī 2014. gadā un ir saistīta ar jau izstrādāto *BTS* grozījumiem.

Vajadzīgā budžeta palielinājuma nākamajiem trim gadiem aprēķina metode ir detalizētāk atspoguļota turpmāk tabulā. Aprēķins atspoguļo, ka Kopienas budžets sedz 40 % no izmaksām.

Izmaksu veids	Aprēķini	Summa (tūkstoši)			
		2013	2014	2015	Kopā
1. sadaļa. Personāla izdevumi					
<i>Algas un pabalsti 6 darbiniekiem</i>					
- no kuriem pagaidu darbinieki	=3*127*1,27	241,93	483,87	483,87	1209,67
- no kuriem valstu norīkotie eksperti	=2*73*1,27	92,71	185,42	185,42	463,55
- no kuriem līgumdarbinieki	=1*64*1,27	40,64	81,28	81,28	203,2
<i>Ar 6 darbinieku pieņemšanu darbā saistītie izdevumi</i>	=6*12,7	76,2			76,2
<i>Komandējumu izmaksas 6 darbiniekiem</i>	=6*10	30	60	60	150
<i>Apmācība 6 darbiniekiem</i>	=6*1	3	6	6	15
1. sadaļa kopā. Personāla izdevumi		484,48	816,57	816,57	2079,53
no tiem Kopienas ieguldījums (40 %)		193,79	326,63	326,63	847,05
no tiem dalībvalstu ieguldījums (60 %)		290,68	489,94	489,94	1270,56

Tabulā turpmāk ir atspoguļots ierosinātais plāns attiecībā uz trīs pagaidu darbinieku pieņemšanu.

Funkciju grupa un pakāpe	Pagaidu darbinieki
AD16	
AD15	
AD14	
AD13	
AD12	
AD11	
AD10	
AD9	1
AD8	
AD7	2
AD6	
AD5	
AD kopā	3